

Nepriklausoma

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Lietuva

Alp (LKA) 2828

LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 12 1983 KOVO - MARCH 17 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST. LA SALLE, P.Q. H8P 1C4, Tel.: 366-6220 30 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

NEIŠAIŠKINTA PRANCŪZIJOS ŽVALGYBOS VIRŠININKO MIRTIS

Paryžiaus laikraščiai "Le Matin", "Le Parisien" ir kt. paskelbė, kad vasario mėn. pulkininkas leitanantas Bernard Nut, 47 m. apylinkės žvalgybos viršininkas buvo rastas nušautas ir išmestas į sniegą šalia savo automobilio.

Nužudymo tyrinėjimai viešai pradedami tik dabar skelbti. Vieni žurnalistai mano, kad jis turėjo žinių apie Bulgarijos KGB dalyvavimą sąmokslu nužudyti Popiežių, ir buvęs dvigubas agento nugalabytas. Kai kas įtaria asmeniška tragediją: B. Nut buvo vedęs, 3-jų vaikų tėvas; įsivėlė į roman-tiškus santykius su dukterimi Lebanono milijonieriaus, kuris turi hotelį Cannes mieste, Paryžiuje.

VATIKANAS PASMERKĖ BARBARIŠKUS VEIKSMUS

Popiežius Jonas Paulius II laimingai sugrįžo iš pavojingos kelionės po Centrinę Ameriką, kur aplankė 7 kraštus ir Haitį.

Sugrįžo, tačiau, giliai paveiktas, nes buvo akivaizdu, kad dvi valstybės - Nicaragua ir Guatemala nepadarė tinkamos pagarbos iš vyriausybės pusės Popiežiui, artimo meilės Apaštalui.

Guatemaloje, nežiūrint Popiežiaus prašymo pasigailėti, prieš pat jam atvykstant, 6 žmonės, apkaltinti terorizmu, buvo sušaudyti be tinkamo teismo.

Nicaragvos sostinėje Managua Popiežiaus laikomų mišių metu, susirinkus dideliai miniai, valdantieji kraštą sandinistai buvo suorganizavę specialias triukšmadarių grupes, trukdyti mišių eigai.

Pirmą kartą viešai ir laibai griežtai Vatikano radijas pasmerkė tokius veiksmus, pavadinę juos negirdėtais įžeidimais, profanacija ir vulgariais bei nepadoriais elgesiais.

Dėl įvairių vykusių brutalių žudynių C. Amerikos kraštuose Popiežius pareiškė, kad ten egzistentorių yra žymiai mažiau, o aukų neapsakomai daugiau. "Žinomieji įvykiai yra tik "ledyno viršūnė, po kuria tyro smurtas, prievarta ir neteisėtumas su žudynėmis".

Popiežius ragino parodyti gerą valią ir atkreipti dėmesį į tuose kraštuose vargstančių žemdirbių ir kitų gyven-

tojų išnaudojimą ir neatsižvelgimą į jų reikalavimą reformų.

Socialines reformas, kurioms jau seniai buvo prireikus, laikas, siūlė ir JAV prez. Reagan'as, bet gal nepakankamai stipriai. Salvadoro vyriausybei buvo pasakyta, kad negaus jokios paramos, jeigu nesutiks su bent kairiurėmis reformomis.

Jau seniai akivaizdu, kad vien militarinė pagalba Salvadoro vyriausybei išsilaikyti prieš kovojančius sukilėlius, reikalaujančius reformų, - nepadės ir tikrųjų krašto problemų nei ten, nei kitur Centrinėje Amerikoje neišspręs.

KANADOS METISAI LAIMĖJO

Kanados federalinė vyriausybė pagaliau sutiko, kad Metisų Bendruomenės Tarybos 14 delegatų ir vieną vietą ministerių konferencijoje apie čiabuvių teisių įrašymą Kanados Konstitucijoje.

Prerijų metisai - mišinių indėnų ir baltųjų - šiuo metu sudaro apie 240.000 žmonių grupę. Konstitucijoje, kartų su indėnais ir inuitais - eskimais, metisams pripažįstamas čiabuvių statusas. Metisai nori, kad konferencijoje jiems būtų pripažinta pagrindinis žemių plotas ir savivalda.

Manitobos prov. Metisų Federacijos vadas ir min. p-kas Howard Pawley sako, kad jis sutikęs derėtis dėl žemių reikalavimo be teismo intervencijos.

KAS GRASINA TAIKAI?

JAV-bių žiniomis, vasario 8 d. Sovietų Sąjunga išbandė naują tarpkontinentinę balistinę raketą, nors pagal 1979 pasirašytą sutartį, buvo pasisąžadėjusi tokių bandymų nebendaryti.

GDANSKE MINĖJO SOLIDARNOSČ

Apie 1000 demonstruojančių lenkų, reikalaudami atstatyti laisvąją unią Solidarnosč, demonstravo Gdanske. S kmadienį demonstravo apie 2.000 žmonių. Policija negaišdama išblaškė demonstrantus.

SOLIDARNOSČ IŠDAVIKAS?

Italijoje tyrinėjama galimybė, kad vienas Walesos kolega Solidarnosč organizacijoje, Ryszard Kalinowski, buvo įsijungęs į sąmokslą su įtariamu Bulgarijos planu, jį nužudyti.

Nėra nieko baisiau, kai savas pradeda naikinti savą...

CANADA

AFGANŲ VAIKAI SIUNČIAM I INDOKTRINACIJAI I RUSIJAI

Norvegijos spauda paskelbė, kad afganų vaikai nuo 10-15 m. amžiaus yra prievarta siunčiami į Sovietų Sąjungą politiniam indoktrinavimui.

Sovietų Invazijos į Afganistaną Tyrinėjimo Komisijai duotuose parodymuose tvirtinama, kad Sov. Sąjunga nori išauginti naują generaciją afganų, kurie pasiduotų sovietų propagandai. Vaikai pagrobiami iš bėgančiųjų nuo karo veiksmų pakelėse. Vienas liudininkų patvirtino, kad jis prisijungė prie laisvės kovotojų po to, kai matė Sovietų tankų dalinį keršto sumetimais nustumiančių apie 50 afganų moterų į upę, kurioje jos nuskendo, daugumoje laikydamos apglėbusius mažus vaikus. Liudininkas taip pat tvirtino, kas jau yra žinoma, jog didelis skaičius Kubos ir Vietnamo karių žuvo bekariaudami ir besaugodami Kabulo aerodromą.

RAPORTE APIE ŽMOGAUS TEISIŲ LAUŽYMĄ

Iš Washington'o, Valstybės Departamento metiniame raporte rašoma apie pasaulio žmogaus Teisių padėtį.

Neslepama, kad Teisių laužymas egzistuoja ir tokiose valstybėse, kurios veda draugišką politiką su Amerika. Pastebima, kad padėtis gerėja ir duoda vilčių, kad gerės Brazilijoje, Urugvajuje, Salvadore ir Dominikos respublikoje. Daug blogiau buvo ir yra Sov. Sąjungoje, Čekoslovakijoje, Irane ir Libane.

ŠVEICARAI APIE KLB KRONIKOS DEŠIMTMEČI

Zuerich mieste, Šveicarijoje leidžiamame žurnale "Glaube in der Zweiten Welt" paminėta ilgu straipsniu LKB Kronikos 10-ties metų leidimo sukaktis. Ta proga atspausdintas dr. Alberto Geruči'o straipsnis "10 metų Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikai - jubiliejus be iškilmių".

LIETUVOS PASIUNTINYBĖS RŪMŲ ATNAUJINIMUI AUKŲ RINKIMAS DAR TĘSIAMAS

Visuomenės susipratimo dėka, Lietuvos Pasiuntinybės Rūmų atnaujinimui jau suaukota 90.000 dol. Pagal architektų apskaičiavimus, būtiniausiems remonto darbams užbaigti dar reikia apie 120.000 dol., todėl Remonto Komitetas nutarė rinkliavą tęsti iki š. m. gegužės mėn. 1 d. Lietuvos Pasiuntinybės Rūmų restauravimo komitetas sudaro ALT ir LB atstovai. Komiteto pirmininkas yra prof. dr. J. Genys.

Aukojusiųjų asmenų sąrašas bus išleistas atskiru leidiniu. Aukos siunčiamos Pasiuntinybės adresu:

Lithuanian Legation, 2622 Sixteenth Street, N. W., Washington, D. C., 20009, USA.

Debates of the Senate

Tuesday, February 15, 1983

DISTINGUISHED VISITORS IN GALLERY

BALTIC HONORARY CONSULS

Hon. Paul Yuzik: Honourable senators, for several years we have had regular visits by the Baltic Honorary Consuls. I should like once again to bring to your attention the presence in our gallery of those three distinguished visitors.

I now introduce to you Dr. Jonas Zmuidzinas, Acting Honorary Consul General of Lithuania, the senior diplomat. Tomorrow the Lithuanians will be celebrating the sixty-fifth anniversary of the proclamation of the independence of Lithuania.

Hon. Senators: Hear, hear.

Senator Yuzik: Next to Dr. Zmuidzinas is Mr. Ilmar Heinsoo, Honorary Consul of Estonia.

Hon. Senators: Hear, hear.

Senator Yuzik: And next to him is Dr. Edward Upenieks, Honorary Consul of Latvia.

Hon. Senators: Hear, hear.

Senator Yuzik: All of these gentlemen have offices in Toronto and reside in that city. The resounding applause accorded to each of them expresses the warm welcome of the leaders and members of both sides of this chamber.

May I add that we understand the important role of these consuls, who represent the freedom of their states, which, between the two World Wars, were independent democratic republics. Canada, the United States and several other countries have not, and do not, recognize the brutal Soviet occupation of these Baltic states in 1940 and the subjugation of the Estonians, Latvians and Lithuanians. We wish them the realization of their freedom.

Their people in Canada, numbering over 100,000, are among the finest and the most progressive citizens of our country, to which they have made significant contributions in all walks of life.

The Baltic consuls are in our capital city on the occasion of the Eleventh Baltic Evening, which will be held tomorrow in the Confederation Room and which will also be attended by cabinet ministers, ambassadors and parliamentarians of both houses.

Wednesday, February 16, 1983

LITHUANIA

SIXTY-FIFTH ANNIVERSARY OF THE PROCLAMATION OF THE RESTORATION OF INDEPENDENCE

Hon. Paul Yuzik: Honourable senators, this day, February 16, 1983, marks the sixty-fifth anniversary of the Proclamation of the Restoration of the Independence of Lithuania. The establishment of the Lithuanian Democratic Republic is widely celebrated by Lithuanians in Canada, the United States, and many European countries where they have settled. After a brilliant period of statehood and empire, followed by subjugation and oppression for centuries by the Russian tsarist regime, on this day in 1918, at the end of World War I, Lithuania, by the will of her people, again became a free country with an advanced democratic constitution.

The other two Baltic nations, Estonia, on February 24, and Latvia, on November 18, also proclaimed their independence and established democratic republics. They followed the example of Ukraine, which earlier, on January 22, 1918, was the first of the subjugated nations in the Russian empire to proclaim the restoration of independence and statehood. Ukraine, however, was soon conquered by the Red Army and incorporated into the Soviet Union.

We must remember that the western powers promptly gave de jure recognition to the Baltic states. The Soviet Union also announced their recognition of these states in 1920. In 1921, the Supreme Council of the Allied Powers gave the Baltic states full recognition, and they were immediately admitted into the League of Nations. In 1922, the United States granted them de jure recognition.

Lithuania, as well as Latvia and Estonia, flourished for 20 years as free democratic states, living in peace and harmony with their neighbours. This freedom, however, came to an abrupt end when the Soviet Union, after signing the Hitler-Stalin "Non-Aggression Pact" in 1939, occupied the three Baltic states in June 1940 and, subsequently, forcibly incorporated them into the U.S.S.R. as "Soviet republics". The legitimate governments in exile have, however, continued to be

/KANADOS SENATE / Ottawa, Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo Šventės minėjimo proga, VASARIO 16 d. buvo pažymėtina prisiminti, kaip matoma iš čia pridėdomos originalaus teksto kopijos. KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS atstovai yra jau nuo seno užmezgę ir pastoviai palaiko artimus ryšius su Kanados vyriausybės atstovais /

• ANTANAITYTĖ Guoda registruoja Chicagoje ir apylinkėse gyvenančias šeimas, kurios sutiktų priimti į V PLJ Kongresą atvykstantį iš užsienio lietuviškąjį jaunimą ir jį pagloboti maždaug nuo BIRŽELIO 25 iki LIEPOS 4 d.

SVEIKINIMAI II-SIOMS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOMS

Sveikinimai ir skelbimai II-sioms Pasaulio Lietuvių Dienoms bus talpinami VI-ųjų JAV ir Kanados Dainų Šventės programoje. Pilno puslapio kaina - \$ 100.00, pusė puslapio - \$ 50.- ketvirtis puslapio - \$ 25.00 JAV valiuta.

Sveikinimų ar skelbimų tekstą ir čeki Lithuanian World Festival, Inc. vardu siusti P. Sofijai Džugienei, 7240 So. Mozart St., Chicago, IL. 60629 USA.

Sveikinimai ir skelbimai turi būti gauti prieš 3 m. balandžio mėn. 15 d.

Dainų Šventės programa bus platinama per visas Pasaulio Lietuvių Dienas.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Nepriklausoma Lietuva

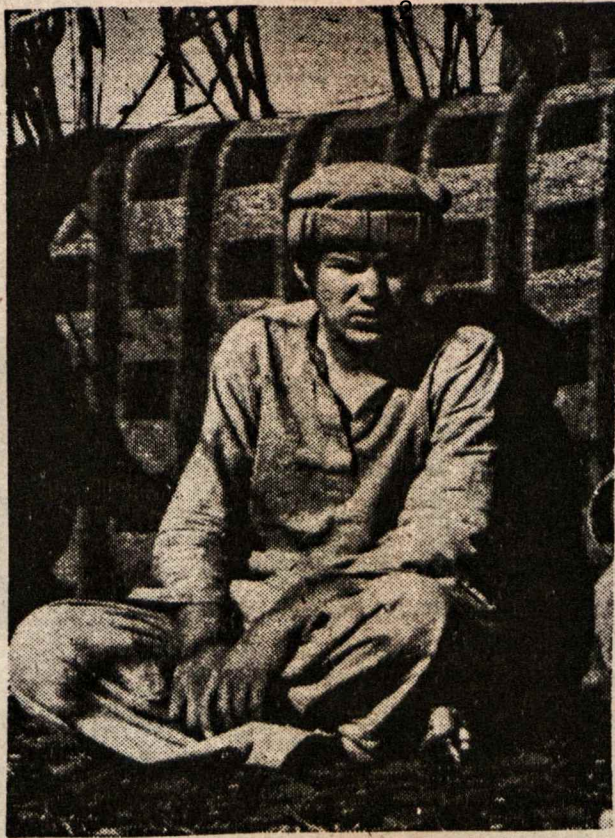
Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA
Telefonas (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co. at 7722 George St., LeSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 16.00
Rėmėjo - \$ 20

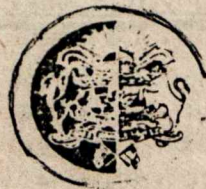
P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nupėžiūra, gražinimais ir anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Vienas Sovietų karių afganų nelaisvėje

AMERICAN FOR DUE PROCESS - Lietuvių skyrius, talkininkaujant New Yorko organizacijoms, sušaukė vasario 6 d. Kultūros Židinyje informacinį susirinkimą. Kalbėjo adv. E. RASKAUSKAS apie Ypatingų Tyrimų Įstatą (O.S.I.), adv. S. P. ŽUMBAKIS apie lietuvių tardymus JAV-ese, remiantis sovietiniais duomenimis ir sovietine "teise" ir A. DAMUŠIS, kaip sovietai per KGB falsifikuoja dokumentus. Nuotraukoje iš kairės: Lietuvos gen. konsulas A. SIMUTIS, dr. A. DAMUŠIS, R. Razgaitienė, VLIKO garb. pirm. dr. K. VALIŪNAS, D. KEZIENĖ, adv. E. RASKAUSKAS, adv. S.P. ŽUMBAKIS ir A. VAKSELIS. Nuotr. L.Tamošaitis.

THE CITY OF CALGARY OFFICE OF THE MAYOR

RALPH KLEIN
MAYOR

ON BEHALF OF THE CITY OF CALGARY AND CITY COUNCIL, I PROCLAIM
WEDNESDAY, FEBRUARY 16, LITHUANIAN DAY

The Lithuanian Community of Calgary is today celebrating the sixty-fifth Anniversary of the Restoration of Independence of Lithuania. In twenty-two short years of independence, Lithuania achieved great improvements in the educational, economic, social, religious and cultural life of the country. This progressive period ended in 1940 and the struggle for freedom from repression continues today.

We, the citizens of Calgary, with a genuine concern for the oppressed, join with free people everywhere in support of the citizens of Lithuania in their ongoing fight for human dignity and basic rights. We appeal to our Government and all free Governments for a renewed commitment of energy and resources to the International struggle for human rights.

Ralph Klein
Mayor

Site of the 1988
Olympic Winter Games

ABC NEWS ATSTOVAS PAS AFGANUS

Nepaslaptis, kad afganų nu laisvės kovotojai yra paėmę i nelaisvę apie 300 sovietų karių. Neseniai ABC News atstovui buvo leista pasimatyti su belaisviais sovietų kariais. Ne visi belaisviai nori grįžti atgal i Sovietų kariuomenę, nes jie suprato ir pamatė, kad buvo savo vyriausybės apgaulinėjami. Sovietų karininkai aiškino, kad Afganistane yra i sibrovusių svetimų užsieniečių ir kad Afganistano vyriausybė prašiusi talkos iš Sovietų apsisvalyti nuo i siveržėlių.

Afganistane kareiviai ištikino, kad jie yra verčiami žudyti pačius afganus. Be to, jiems paaiškėjo, kad Sovietų kariuomenės vadovybė sušaudė Afganistano prezidentą, jo žmoną ir naujagimę dukrelę.

Žurnalistas B. Redeker turėjo progos pasikalbėti su 3 belaisviais. Sergej Meščerjakovas pasisakė, kad nenoris kovoti prieš beginklius žmones, moteris ir vaikus, nenoris grįžti i rusų kariuomenę. Griša Suleimanovas žurnalistui pareiškė, kad Sovietų karių nuotaika labai prislėgta, nes jie nenori žudyti nekaltų gyventojų. Be to, kariai nori grįžti namo ir gyventi savųjų tarpe.

Du belaisviai pareiškė norą patekti i Ameriką. Afganai sutiktų juos paleisti, jei jie pasižadėtų pranešti pasauliui apie sovietų įvykdytus žiaurumus.

Televizijoje, vieno pasikalbėjimo su belaisviu metu, kitas, vos 20 metų jaunuolis, pasakė: "Skazali, čšto nužina pamagat..." -vertėjas perdavė jo nusišvilimą.

calgary

KAIRĖJE matoma kopija proklamacijos, kurią paskelbė Calgary miestas ir Miesto Taryba Vasario 16- tosios proga. Malonu, kad kanadiečiai gerbia lietuvių šventes. Tai ne pirmas miestas, kuris taip mini Vasario 16-tąją.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO

A. SIMUČIO ŽODIS „RADIO LIBERTY“

(VASARIO 16-TOSIOS PROGA)

MIELI BROLIAI IR SESĖS PAVERGTOJE TĖVYNĖJE, Praslinkus dvejiems metams po nepasisekusio 1864-ųjų metų sukilimo prieš caro valdžią, Kauno gubernatorius privertė vyskupą Valančių perskaityti pamokslą Kauno katedroje, kuriame buvo ir toks sakiny:

"Kartą ant visados turime atsisakyti minties, jog būtume kuomet nors savistovai valstybė, nepriklausoma nuo Rusijos".

Kaip vėlesni įvykiai parodė, caro gubernatorius klydo, nes praėjus pusšimčiui metų nuo tų žodžių pasakymo, lietuvių tautos vadai 1918 m. Vasario 16-tą dieną deklaravo Vilniuje Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kuris tarptautinai tebėra pripažintas iki šios dienos.

Šiandien carų palikony s irgi skelbia, kad Lietuva amžinai įjungta i vadinamąją Sovietų Sąjungą, iš kurios niekada neišsivaduos.

Kaip anais laikais klydo caro valdžia, taip lygiai klysta ir šių laikų sovietinės Rusijos valdovai. Kolonijinių imperijų laikai yra praėję. Sovietinė Rusija yra likusi vienintelė kolonijinė imperija pasaulyje, kuri neišvengs mažųjų tautų išsilaisvinimo evoliucijos, kaip to neišvengė Vakarų imperijos. Visa nelaimė, kad pasėkoje per amžius išsigalėjusio žiauraus autokratinio režimo, bet koks progresas i Rusiją ateina bent šimtmetį pavėlavęs.

Kai 1945 metais San Francisco mieste buvo pasirašytas Jungtinių Tautų Organizacijos charta, tai nariais buvo tik 51 valstybė, o šiandien nariais yra 156-šios valstybės, kurių daugelis teritorijos dydžiu ir gyventojų skaičiumi yra mažesnės už Lietuvą. Taigi nariu skaičius per tuos 37-rius metus patrigubėjo - tai vis iš buvusių kolonijinių imperijų išsilaisvinsios valstybės. Naturalus klausimas - kiek tautų i laisvę paleido vadinamoji Sovietų Sąjunga? Nė vienos. Ir dargi atvirksčiai - ji susitarusi su hitlerine Vokietija, okupavo Lietuvą, Latviją ir Estiją, o pastaraisiais metais sėkia okupuoti Afganistaną, iš kurio nuo sovietinių i siveržėlių persekiojimo i kaimyninę Pakistano valstybę yra pabėgę net trys milijonai gyventojų. Ir štai tokios sovietinės Rusijos tautų kalėjimo valdovai drįsta Vakarų valstybes vadinti imperialistinėmis. Ar Baltijos valstybių okupacija ir Afganistano invazija nešaikia dangaus keršto?

Kaip jau gal esate girdėję, šių metų sausio mėnesį Europos Parlamentas nubalsavo Baltijos valstybių dekolonizacijos klausimą perkelti i J. T. Organizaciją. Vargiai sovietinės imperijos valdovai su tuo skaitysis, kaip jie nesisikaito su Jungtinių Tautų IO4-rių valstybių reikalavimu atšaukti kariuomenę iš Afganistano. Bet vis tik tai yra ženklai, kurie rodo, kad pavergtos valstybės, jų tarpe ir Lietuva, vis daugiau dėmesio ir užtarimo susilaukia tarptautinėje arenoje. Ir gal netoli tas laikas, kad sovietų kolonijinė imperija vis tik turės rimtai skaitytis su viešąja pasaulio opinija.

Tad tokiomis aplinkybėmis viso pasaulio lietuviai pagaliau minime mūsų valstybės ir tautos didžiąją šventę - Vasario 16-sios Aktą. Kai laisvame pasaulyje tą viešai minime pamaldomis bažnyčiose, iškilinguose susirinkimuose, kur greta kitų šalių vėliavų laisvai plevėsuoja mūsų trispalvė, kur laisvai giedamas Lietuvos himnas, Jūs Tėvynėje, Sibiro ištėrime ir Gulago lageriuose - vargsantieji turite savo jausmus slėpti. Nė viena laisvojo pasaulio šalis nebijo Vasario 16-sios Akto, nebijo Lietuvos trispalvės, kaip nebijo ir Lietuvos himno. Šiais metais JAV-bių Atstovų Rūmai ir Senatas vienbalsiai priėmė rezoliuciją Vasario 16-ją paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės diena. Prieto, Lietuvos Nepriklausomybė iškilingai bus paminėta JAV-bių Kongreso abiejuose Rūmuose.

Tad kodėl iki dantų branduolinius ginklais apsiginklavusi ir pasauliui grąsinanti sovietinė imperija turėtų bijoti mažytės Lietuvos laisvės simbolių? Matomai okupuojamas jaucia, kad tuose simboliuose slepiasi pavojus jos imperijai. Jis bijo, kad vienos pavergtos tautos laisvės kibirkštys nesukeltų gaisro kitų jo pavergtų tautų tarpe.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

II PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

ANTROSIOS

PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

II-jų PLSŽ-nių Golfo varžybos

II-jų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Golfo programoje numatomos individualinės ir komandinės varžybos.

Individualinės varžybos planuojamos praveisti šiose klasėse: vyrų (neriboto amžiaus), moterų (neriboto amžiaus), vyrų senjorų (gimusių 1928 m. ir vyresnių) ir jaunių (gim. 1964 m. ir jaunesnių).

Vyrų klasėje varžybas numatoma vykdyti 4-se grupėse, remiantis "handicap" sistema: meisterių (su "handicap" 0 - 7), A grupė (8 - 14 h'cap), B grupė (15 - 20 h'cap) ir C grupė (21 h'cap ir daugiau). Moterų, vyrų senjorų ir jaunių klasėse - "handicap" neapribotas.

Komandinėse varžybose - komandą sudaro nemažiau kaip 6 ir nedaugiau kaip 9 žaidėjai. 6 geriausias pasekmės naudojamos komandos rezultatui ištvesti. Komandas gali sudaryti Š. Amerikos lietuvių klubai, miestai ar kitoki vienetai. Užjūrio lietuviai gali sudaryti savo kraštų komandas.

Varžybos vyks 1983 m. birželio 29-30 d.d., Silver Lake Country Club (north course), Orland Park, Ill. (Chicagos priemiestis).

Preliminarinė registracija atliekama iki Š. m. kovo 15 d., pas II-jų PLSŽ-nių Golfo varžybų vadovą Albiną Smolinską, šiuo adresu:

Mr. A. Smolinskas, 3721 W. 65-th Place, Chicago, IL 60629. Telef. (312)-582-1771.

Smulkesnės informacijos yra pranešta visiems Š. Amerikos lietuvių sporto vienetais ir užjūrio kraštams.

Visi klubams nepriklausą pavieniai žaidėjai ir ŠALFASS-gai nepriklausą vienetai, suinteresuoti dalyvauti II-se PLSŽ-nių Golfo varžybose, prašomi dėl informacijų kreiptis i bet kurią ŠALFASS-gos sporto klubą ar, tiesioginiai, i A. Smolinską.

Galutinis varžybų formatas, galutinės dalyvių registracijos terminas ir kitos tolimesnės informacijos bus skelbiamos po preliminarinės registracijos.

II-jų PLSŽ-nių K-to Golfo Sekcija

KAIP IŠMARINO UKRAINOS ŽEMDIRBIUS

Vertė V.Ž.
/tėsinys/

Vasilij Grossman

VISKAS PRAEINA – "VSIO TEČIOT"

Jie rašinėdavo pareiškimus ant laikraščių skiautelių: "Aš išstoju iš kolūkio ir grįžtu į vienkiemį". Bet neužilgo juos vėl suginė į kolūkiaus. Kai dėl daiktų, kuriuos buvo palikę "buožės" dauguma jų buvo išgrobstyti.

Mes manėm, kad nieko negali būti klaikesnio už "buožių" likimą. Vajė, kaip klydom! Grėsmės kirvis ėmė kapti visus valstiečius, nuo mažiausio iki stambiausio.

Ir atėjo kita kankynė. Bado kankynė.

Tuo metu aš jau nebepliviau grindų. Tapau buhalte – re. Mane pasiuntė kaip aktyvistę Ukrainon, kad "konsoliduočiau" vieną kolūkį. Mums paaiškino, kad tenai privačios nuosavybės instinktas gajesnis žmonėse, negu RSF SR. Faktinai padėtis ten buvo dar blogesnė, negu pas mus. Manęs nenugrūdo per daug toli: į Ukrainos pasienį, už mažiau trijų valandų kelio nuo mūsų. Tai buvo nuostabi vietovė. Atvykusi, aptikau ten žmones tokius kaip mes. Man teko vesti sąskaitybą.

Man regis, kad aš teisingai supratau padėtį. Ne be reikalo senis buvo mane praminęs "ministeriu". Aš tau tai sakau, nes su tavim kalbuosi it su savim pačia, bet tu gerai supranti, kad aš niekada nesigirčiau svetimo žmogaus akylaizdoje. Man nereikėjo popieriaus. Visa sąskaita tilpo mano galvelėje. Kai mus sušaukdavo pranešimui, kai mūsų troika posėdžiaudavo, kai mūsų viršininkai pliaupdavo vorką, visur ir visada aš klausydavausi pokalbių.

Kokia buvo padėtis? Po "nubuožinimo" pasėlių plotai žymiai sumažėjo, o darbingumas smuko. Betgi, pagal surinktus duomenis, mūsų gyvenimas prasiskleidė žiedais nuo to laiko, kai dingo "buožės"... Vis užsimelavo. Kai mo sovietas pasakojo pasakaites rajono sovietui, rajonininkams – srities, sritininkams – Maskvai. Maskva, remdamasi šitaip surinktomis informacijomis, duodavo savo portvakius sričiai, o toji juos pažerdavo rajonams. Viso to pasekmėje – planas užkrovė mūsų kaimui tokią duoklę, kad jos nebūtų buvę galima įgyvendinti netgi dešimties metų bėgyje.

Vietiniame vykdomajame komitete darbuotojai ėmė gerti, skandindami savo baimę. Netgi tie, kurie neimdavo lašo į burną. Iš visa ko matėsi, kad Maskva dėjo savo viltis į Ukrainą. O paskui ji padriokėjo ypatingu itūžimu prieš Ukrainą. Bet jų visiems žinoma giesmelė: "Neišpildei plano, esi, vadinasi, užsimaskavusiu "buože"".

Savaime aišku, nebuvo įmanoma realizuoti uždėtų pyliavų: pasėlių plotai buvo sumažėję, darbingumas nu-smukęs, iš kur ištraukti tą kolchozinę kvietimą į ūrą? Reikią, žmonės slepia grūdus. Užsimaskavę "buožės" – yra tinginiai. Tiesa, kulokus išvežė, bet jų dvasi "buožių" dvasia – išlikus gyva. Ukrainiečiui neišlupsi iš galvos privačios nuosavybės.

Kas davė įsakymą visuotinoms skerdynėms? Aš dažnai apie tai mąstau. Nejaugi – tai neįtikėtina – Stalinas? Man regis, kad niekad, nuo to laiko, kai egzistuoja Rusija, niekad toks įsakymas nebuvo duotas. Ne vien tik čia – rai, – net ir totoriai, net ir vokiečių okupantas nebuvo to įsakę: išžudyti ūkininkus bado! Ukrainoj, prie Dono, Kubanėj – išžudyti juos ir jų vaikus!

Tai gi – buvo liepta konfiskuoti grūdus, jų atsargas. Šoko ieškoti grūdų, tarytumei, tai būtų ne javai, bet bombos ar kulkosvaidžiai. Durstė žemę durtuvais, badė šautuvų valiklių lazdelėmis, kasėsi po pamatais, traiškiojo grindis, kapstė daržus. Grūdų dairėsi netgi puodynėse bei skalbimo rėčkose. Vieną dieną pas vieną moterį ap-tiko duonos; ją bematant pakrovė į sunkvežimį ir išgabeno rajonon. Ratai girgždėjo dieną naktį, kilo dulkių debesys, bet kadangi nebuvo silosų, grūdus bėrė stačiai ant žemės, sargybiniams budriai stebint. Rūdens liūtys juos sumirkė. Atėjus žiemai jie buvo pusiau supuvę. Sovietų valdžia pristigo gūnių, kad apsaugotų žemės ūkio javą.

Kai ėmė gabenti kaimo grūdus, visur pakilo dulkės, viskas apsidumbojo: sodžius, laukai, mėnesiena. Vienas ūkininkas išėjo iš proto. Jis šaukė, kad degas, kad dangus degas ir žemė deganti. Oi ne, dangus nedegė. Tai pleškėjo mūsų gyvenimas.

Tada aš supratau: vienintėlis svarbus dalykas, svarbesnis už viską tarybų valdžiai – yra planas. Įvykdyti planą! Pliekt pyliavas! Esminis dalykas – tai valstybė. Valstybė panaši į skaičių 1; žmonės tėra vien nuliai, kuriuos daugina iš dešimties.

Kai tėvai ir motinos bandė gelbėti vaikus, nusikniaukdami grūdų, jiems rėždavo: "Jūs žvėriška neapykanta ne-kendiant socialistinio tėvynės, jūs norit sugniuždyti planą Jūs esate tinginiai, "buožių" pakalikai, šliužai!"

– Ne, mes nemanom gniuždyti plano, mums rūpi iš-gelbėti vaikus ir save pačius. Žmogui reikia valgyti!

Papasakot... Žinoma, aš galiu papasakot, bet pasakojimas visad tėbus vien žodžiais, o tai buvo tikras gyvenimas, kankynė, dvėsimas iš bado.

LIETUVOS ŽEMĖLAPIS – paruošė Algirdas GUSTAITIS. Braižymus atliko Kęstutis STROPUS. Lietuvos miestų herbai piešti Telesforo VALIAUS.

Ši Lietuvos žemėlapis išleido 1982 m. pabaigoje Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje ir Lietuvių Istorijos Draugija. Žemėlapis kainą \$ 10 atsiimant iš leidėjų. Siunčiant brangiau. Žemėlapis nelankstomas. Užsisakyti žemėlapi galima pas šaulius – 2417 W., 43rd St., Chicago, IL 60632 tel: 312/ 376-0551 arba 312/ 254-8830. Taip pat pas istorikus 6547 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, USA tel: 312/ 776-3209.

Tarp kitko, kai buvo suvežti visi javai, buvo paaiš-kinta aktyvistams, kad ūkininkus maitinsią sėjai skirtais javais. Tai buvo netiesa. Tiems alkstantiems nedavė nė vieno grūdėlio.

Kas atiminėjo javus? Daugumoje mūsų žmonės: rajono partijos vykdomasis komitetas; vaikinai, komjaunuo-liai, žinoma – milicija ir NKVD; kai kur buvo ir kariuo-menės. Man teko sutikti mobilizuotą vaikiną iš Maskvos; jis nepersitengė ir viską darė, kad galėtų išvažiuoti namo. Ir vėliai, kaip kad kovos su "buožėmis" metu, žmonės sužvėrėjo iš naujo...

Griša Senka buvo milicininkas. Jis buvo vedęs vietinę merginą ir ateidavo paūžti švenčių metu. Buvo links-mų plaučių. Gerai šokdavo tango ir valsą, turėjo gražų balsą ir mokėjo visas ukrainietiškas dainas. Vieną dieną priėjo prie jo vienas senis, žilutėlė galva, ir tarė: "Griša, jūs gramzdinat mus skurdan, tai blogiau, negu žmog-žudystė. Kodėl darbininkų ir valstiečių valdžia elgiasi su muzikais blogiau už carą?" Griša trinkelėjo jam, po to apmurdė ir nuėjo plautis rankų prie šulinio, vograuda – mas: "Kaip man imt šaukštą į rankas, jomis palietus tą parazito snukį?"...

Dulkės!... Tol, kol vežė javus – visur dulkės: dieną ir naktį. Ir mėnulis, tarsi akmuo skliauto pakrašty, sutei-kią viskam keistą ir laukinišką pavidaļą. Ir šutra nak-timis, tarsi miegotum po avikailiais... Ir laukai, kur tiek bėgiotą tokie šiurpūs dabar, tarsi pasmerkimas myrip... Žmonės, prarandą protą... Bandos sulaukėjusios, baukš-čios, vien mykia, dejuoja... Šunys staugia naktimis... Ir žemė skylanti perpus...

Štai kaip buvo. Po to užėjo ruduo, be lietaus. Po jo snieguočiausia žiema. Duonos nebebuvo.

Rajono centre nebebuvo galima nusipirkti duonos be kortelių. Viskas buvo sunormuota. Nei stotij. Nei kios-ke, juo labiau. Pusiau karinė sargyba neleido prisiartin-ti. Laisvojoj rinkoj duonos negalėjai rasti net ir už augš-tesnę kainą.

Nuo rudens jie mito ištisai bulvėmis, ir, kadangi ne-buvo duonos, jie veikiai išbaigė atsargas. Apie Kalėdas ėmė skersti gyvulius. Bet iš jų buvo belikę vien groblai ir oda. Savaime aišku, vištos buvo jau seniai išpjautos. Nebeliko nė lašelio pieno. Visame kaime nebuvo įmanoma rasti kiaušinio. Toji liesa mėsa irgi greit išsibaigė. Bet svarbiausia – nebebuvo duonos. Iš jų išplėšė javus iki paskutinio grūdėlio. Pavasarį jie negalėjo pasisėti; sėk-lų atsargos taip pat buvo paglemžtos. Vienintėle viltimi liko žiemkenčiai. Jie dunksojo po sniegu, pavasario dar nesimatė, o jau kaimo gyventojai žengė badmirystėn. Jie buvo suvalgę visą mėsa, visus bėralus. Vieni buvo be-baigią bulves, o tie, kurie turėjo gausią šeimyną – liko be nieko.

Buvo šiurpu. Motinos žvelgdavo į savo vaikus ir klyk-davo siaubo pagautos. Jos klykdavo, tarsi gyvatė būtų įšliaužus į pirkį. Marguolė, mirtingoji gyvatė – bado gy-vatė. Ka daryti? Valstiečiams vos viena mintis galvoje: valgyt, valgyt nors kąsnelį. Jiems suremia vidurius, su-sirakina žandikauliai. Burnoj pasklinda seilės, jie jas gurkia, bet seilėmis nepasistiprinsi! Naktį pabudus, vi-sur tyla. Jokių pokalbių, jokio akordono, tarsi kape... Vien tik alkis trypena neužmigdamas. Nuo ryto verkia vaikai. Prašo duonos, ką motina gali jiems duoti? Sniego? Nelauk pagalbos iš niekur. Partijos nariai rėžia vis tą patį: "Reikėjo dirbti, reikėjo netinginiauti!" Jie taip pat sako: "Pasijieškokit pas save. Jūs užkasėt grūdus kaime. Jų pakaktų jus išmaitinti trejetą metų".

Bet tais metais dar nesiautė pats tikriausias badas. Suprantama, kad jie buvo nusilpę ir jų pilvai išpampę nuo lupynų valgymo, bet jų dar nevelkė epideminis patinimas. Jie išsikasdavo iš po sniego gilių, jas džiiovindavo. Malū-nininkas kiek atleido girnas, kad jos sušiumo. Iš tų mil-tų jie kepavo duoną, teisingiau – paplotėlius, kiek tamses-nius už ruginę duoną. Kiti primaišydavo pelų ar sutrintų bulvių lupynų. Bet gilės greitai išsibaigė. Ažuolyno būta nedidelio, o ant jo suvirto trys kaimai. Miesto delegatas, atvykęs į kaimo sovietą, prašneko: "Veizėkit į tuos para-zitus, kurie plikom rankom rausia iš po sniego giles... Užuoť ėję dirbti!..."

Vyresnių skyrių mokiniai lankė mokyklą iki pavasario mažiukai liovėsi ėję žiemą. Pavasarį mokyklą uždarė. Mokytoja išvažiavo į miestą.

„ERELIO LIZDAS“ – HITLERIO BŪSTINĖ

P.INDREIKA

/tėsinys/

Tačiau Berchtesgaden'as pagarsėjo ne savo gamtos gro-žiu, bet gyventojų pasipriešinimu, kada nacių partija pasi-ryžo juos iškraustyti ir įruošti Hitleriui rezidenciją. Vieni gyventojai pakluso partijos įsakymui, o kiti pasiprieši-no, nenorėdami apleisti savo gimtųjų namų. Tik pagrasi-nus bausmėmis ir koncentracijos lageriais jie išsinešdino. Tai buvo gal pirmasis vokiečių pasipriešinimas Hitlerio įsakymams, o antras – Lietuvos byla Neumann ir Sass, kurie bandė organizuoti Klaipėdos krašte smogiamuosius dalinius, ruošdamiesi atplėšti Klaipėdą nuo Lietuvos. By-la turėjo politinį pobūdį, nes Hitleris griebs ekonominių represijų: nutraukdama su Lietuva prekybinę sutartį, ku-rios pasekmėje kiekvienas valdininkas buvo priverstas su-valgyti po žąsį nuo kiekvienos kategorijos. Lietuvos iškei-toji byla buvo lyg įžanga į Nurnbergo nacių teisimą, įvyk-sį 10 metų vėliau...

Nežiūrint Hitlerio taikingų deklaracijų, jis visą laiką ruošėsi karui. Hitlerio būstinėje, vadinamoje Berghof, 1938 m. susitiko Neville Chamberlain, Edward Daladier ir Benito Mussolini, kurie Hitlerio spaudimu pasirašė va-dinamą Munchen'o paktą. Pagal jį buvo įvykdytas Čekoslo-vakijos padalinimas – atskeliant Sudetų kraštą, kitą dalį perleidžiant Vengrijai, o Lenkija pasišovė jėga prisijungti Tešino sritį.

algimanto skiltis

NELAUKTAS EXODAS

Gerokai sujaukta šio kontinento ekonominė padėtis, sa-vaime suprantama, negali neliesi ir lietuviškosios visuo-menės. Girdime apie visą eilę atvejų, kai ypač jaunosios kartos asmenys, baigę aukštąjį mokslą neįstengia įsidar-binti savo gyventoje aplinkoje. Teliaka viena išeitis – tol-ti nuo savosios šeimos, turimų draugų, priklausytų orga-nizacijų, parapijų ir bandyti kurtis toliau, neretai už tūks-tančio mylių. Ten kur dar gali rasti darbą, nors tai ir bū-tų neperdaug simpatinga Luisana, Texas, Oregon ar Mon-tana valstijos. Į ten tave nukreipia darbdavių skelbimai, kartais vienokios ar kitokios protekcijos, arba kolegijų ar universitetų darbų ieškojimo įstaigos.

Vadinasi, nori ar ne, turi tolti nuo bendrųjų lietuviškų centrų ir, mažiau ar daugiau, įsijungti į vietinės (naujo-sios) aplinkos gyvenimo tekne ir cealybę. Nemačius toks žingsnis, pirmiausia, patiems paliestiesiems, po to jų šeimų nariams, draugams, bičiuliams ir savajai bend-ruomenei.

Bet kasgi lieka daryti? Žinome atvejų kada yra palies-tos ir bent kiek vyresnio amžiaus šeimos. Tos, kurių gai-vai dar per anksti pensijon išeiti, bet jau pervėlu naujo darbo ieškoti, ekonominės pakopos žemutinėje dalyje, kai jau porą dešimtmečių esi išdirbęs, turi nebolog atlyginį – mą, atsakingas pareigas. Keliasi darbovietė į pietus (Bat-ton Rouge, šio atveju) ir turėsi keltis ir tu, į gana pelkė-tas, drėgną klimatą (vasarą net ir karšto) apylinkes, nes kito pasirinkimo kaip ir nėra. Arba, kitas – jaunas, dai-lus ir laisvas lietuviškas savo nusiteikimais ir veikla jauni-kaitis, baigęs mokslus, turėjo keltis iš Ohio valstijos į Texas, nes tik ten gavo viliojantį tarnybinį pasiūlymą. Gir-dėti ir apie visą eilę panašių skirtingų atvejų, kai jaunes-niesiems, darbo beieškanč, tenka keltis į anksčiau nenuma-tytus ir niekad negirdėtus tolius. Šeimoms, tokių reiški-nių paliestoms, susidaro psichologiniai sunkumai, nervinė įtampa ar ir kitoki nesklaidumai.

Toks, deja, yra šios dienos realybės reikalavimas, ku-rių pakeisti, kiton pusėn pakreipti, kaip ir nėra jokių gai-mybių. Tikriausiai, dar užtruks nemažai laiko, kol eko-nominė padėtis tiek pagerės, kad be didesnių sunkumų, mūsų jaunieji galės rinktis darbus savo pasirinktoje vieto-je. Tačiau, artimoje ateity čia dar nesimato ryškesnių pragiedrulių. Žinome atsitikimus, kur net ir kvalifikuoti mūsieškiai jaunieji, neturėję pakankamai "senjority", buvo atleisti iš tarnybos, bendrovėms mažinant personalą, ma-žėjant gamybai ir pajamoms. Gai tik medicinos profesija (gydytojai, farmacistai, gail. seserys) dar gerai laikosi, bet kai kuriose vietose, nėra jokios naujos pasiūlos inži-nieriams, versio administracijos graduantams. O ką jau bekalbėti apie baigusius humanitarinius mokslus. Šiuo me-tu bet kokios galimybės toje srityje yra lygios beveik nu-liui.

Kas belieka jaunimui? Nebent laisvanoriškai stoti armi-jon, aviacijon ar laivynan. Bet mūsieškiai, tėvėlių indokri-nuoti, nelabai skuba karinėn profesijon, nors, regis, aukš-tąjį mokslą baigę, greitai gauna karininko etatą ir pati tarnyba, gal daugiau susijusi su kanceliariiniu darbu, ne-gu kariniais užsiėmimais.

Visą padėtį peržvelgus, vis dėlto gali matyti, kad iki tam tikro laipsnio, ekonominiai negalavimai jau liečia ar greitai palies ir mūsų visuomeninio gyvenimo ir veiklos struktūrą ar bent atskiras sritis. Kas to galėjo tikėtis?

Po Čekoslovakijos ir Austrijos užėmimo, Hitleris pa-sauliui paskelbė, kad daugiau svetimųjų žemių nebenorįs įjungti į Tretįjį Reichą. Tačiau 1939 m. Lietuva susilau-kė ultimatumą: perleisti Vokietijai Klaipėdos kraštą. Vos tik užėmęs Klaipėdą Hitleris tuoju pasistengė sudaryti slapta susitarimą su Stalinu: pasidalinant rytų Europą įta-kos zonomis. Šis susitarimas dabar žinomas MOLOTOVO – RIBBENTROPO PAKTO VARDU.

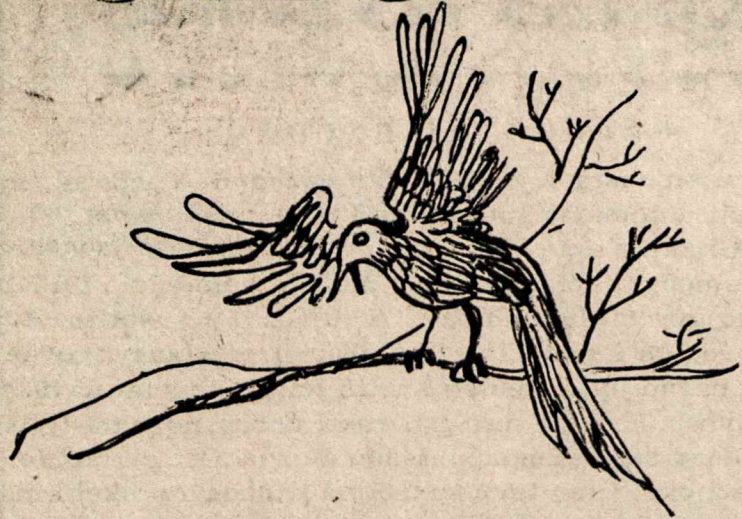
Lenkijos išsišokimas pasigrobiant Tešino sritį paaštri-no santykius su Vokietija ir Hitlerį paskatino pradėti II-įj Pasaulinį Karą. Be to, Hitleris reiškė pretenzijas į Len-kijos valdomą Sileziją, o nuo dabar viešai pradėjo reika-lauti gražinti Dancigą ir per koridorių leisti praveisti spe-cialų geležinkelį, kad sujungus Prūsiją su Vokietija. Len-kijai nesutikus, vokiečių kariuomenė 1939 m. rugsėjo 1 d. pradėjo veržtis į Lenkiją.

Įsiliępsnojus II Pas. Karui, "erelio lizdą" Berchtesgad-en'e užpuolė anglų bombonešiai ir 1945 m. balandžio 25 d. pradėjo kristi bombos. Dvi 6 tonų bombos nukrito į Hitle-rio būstinę, kitos sugriovė gretimai esančias H. Goeringo ir M. Bormano vilas, kuriose dažnai vykdavo linksmi ir ištaigingi nacių pareigūnų baliai ir būdavo paruošiami strateginiai planai. SS sargybiniai pajutę, kad Vokietijai išmušę paskutinę valandą, užpylė ant degančio Führerio "lizdo" gazolino ir pabėgo į Austriją. 1945 m. gegužės 4 d., priartėjus amerikiečių tankams, likę gyvi gyventojai, iš-kėlė baltą vėliavą. Užėmę vyriausią Hitlerio būstinę ame-rikiečiai ją pakrikštijo "Erelis lizdu" ir šis pavadinimas prigijo.

1952 m. Bavarijos krašto administracija įsakė išdras-kyti "erelio lizdą", kad jis netaptų atgyjančios nacių parti-jos šventove. Bet liko neužversti tuneliai, vedę į jį. Ant jų sienų turistai mėgsta palikti pėdsakus: "Hier lebte das Hund", "Heil, mein Führer, noch immer ein Soldat", "Aber doch Izrael lebt".

Ir taip praeina pasaulinė garsiųjų vadų garbė, kurios jie trokšdami išspaudė iš milijonų žmonių akių ištisus upelius asarų. Ir kara laimėję – neįgyvendino pasaulyje taikos, palūždami prieš komunistinio tirono – Stalino rei-kalavimus: užleisti komunizmo vergijai ištisas teritorijas, tautas ir buvusias nepriklausomas valstybes.

KULTŪRINIS PUSLAPIS

EGLUTĖ. Vaikų mėnesinis žurnalas. Vasario numeris yra paskirtas žinomam vaikų rašytojui Antanui GIEDRIUI pagerbti.

Šį numerį išleido Jurbarkiečių Sambūris.

Puikiai išleistas ir kaip paprastai gerai iliustruotas žurnalas supažindina jau nuosius skaitytojus su Antano Giedriaus biografija. Ma-loniai ir gyvai skaitosi šio autoriaus du apsakymėliai – pasakaitės "Senelė ir Onytė", "Genys Girią Kerta" ir ei-lėraštis "Nėmunas".

/Prenumerata metams – \$7; atski-ro numerio kaina – 0.75c/.

GENYS GIRIĄ KERTA

Išaušo smaguš rytas. Genys pirmutinis ėmėsi darbo. Tegul kiti paukščiai sau čiulba, o jis kala medį ir ieško maisto.

Lėkė pro šalį šarka. Nutūpė į gretimąjį medį ir ėmė žiūrėti, kaip genys dirba. Žiūrėjo, žiūrėjo ir klastingai susijuokė:

– Ką, ką, k a!

Per visą girią nuskambėjo.

Genys buvo papratęs girdėti, kaip šarka kvatojasi. Jis vėl sau dirba, o šarka dar garsiau juokiasi:

– Ką, k a, k a.

Atlėkė kėkštas ir klausia šarkos:

– Ko tu juokiesi ?

Autoriaus biografiją parašė J. Jankus; "Gamta ir Aplinka: Į Piliakalnį" – A. Bendorius.

Kaip paprastai yra idomių mislių, galvosukių, vaikų kū-rybos.

1983 m. viršelius piešia V. Stančikaitė, skyrių vinjetės – Zita Sodeikienė.

Kitos iliustracijos A. Sutkuvienės, A. Sruoginienės, K. Juzaitytės, V. Eidukaitės – Okura, B. Sturonaitės.

EGLUTĖ leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn., USA 06260.

Antanas GIEDRIUS

– Ko nesijuoksi, – sako ji, – pasižiūrėk, ką daro ge-nys. Medį kerta.

– Medį kerta ? – nustebė kėkštas.

– Taigi. Ar nematai?... Va, kokios skiedros krinta žemėn.

Kėkštas pasižiūrėjo. Ne kokios ten skirdros, bet vis-tiek, skiedros. Koks genio kirvis, tokios ir skiedros..

– Matai ?... Genys iškirs girią, – vėl kalba šarka. Atsimeni, pernai vyrai iškirto daug medžių, paukščiai li-ko be namų. Taip bus ir dabar.

Kėkštas susirūpino. Atlėkė laukinis balandis ir nutū-pė netoli.

– Apie ką judu kalbate, – klausia balandis.

– Genys girią kerta, – sako kėkštas.

– Tai kas, kad kerta!

– Ar tau nerūpi?... Ar neatsimeni, kaip pernai vyrai

iškirto medžius? Kai iškirs vėl, kur tu pasidėsi? – aiš-kinio kėkštas.

Balandis susirūpino.

Atlėkė dagilis.

– Kas įvyko? Kodėl tokie nusiminę? – dagilis klausia kitų paukščių.

– Genys girią kerta, – sako balandis.

– Tai kas, kad kerta! – atrėžia dagilis.

– Kaipgi kas? Kai iškirs medžius, kur tu pasidėsi? Dagilis susirūpino.

Atlėkė zylė.

– Apie ką jūs čia kalbat? – klausia ji.

– Genys girią kerta.

– Tai kas, kad kerta!

– Kaipgi kas? Kai iškirs medžius, kur tu pasidėsi, – sako dagilis.

Atlėkė strazdas... Ir taip sulėkė visas būrys paukš-čių. Visi susirūpinę žiūri į genio darbą ir nežino, ką da-ryti.

Pirmutinis prabilo kėkštas. Jis drąsiausias.

– Klausyk, geny dryžnugary, – sako jis, – ką tu čia-čia čia sugalvojai? Sustok!

Genys nustojo kalbėti ir žiūri.

– Ko tau reikia? – klausia jis, nustebęs.

– Nekirsk, sakau tau!

– Kodėl? Tai mano darbas, taip maisto užsidirbu.

– Ką – suriko visi paukščiai. – Tokiu nešvarių darbu sau duoną užsidirbi ?

Visi paukščiai labai supyko. Visi tik artyn, artyn prie genio... Pirmutinis puolė kėkštas.

– Aš tau čia-čia-čia akis išbadysiu!

Genys nesupranta, kodėl jį puola. Gerai, kad turėjo skylę prasikirtęs. Įlindo ir tupi.

la maldos, upės bangavimu nuplaukia "Marija, Marija, pa-lengvink vergiją, išgelbėk nuo priešo balseus"... Virpa senos bažnytelės mūro sienos, nuo tvankos rasoja vitra-žais išpuotė langai. Daugelio kovose užgūdintų vyrų akyse spindi ašara, kartojant... "palengvink vergiją, išgel-bėk žmoniją..."

Po jautrių kunigo pamokslo žodžių, pamaldas baigia-me didingais Lietuvos Himno žodžiais. Gal pirmą kartą jis čia suskamba viešai ir galingai vokiečiams ir vietos gyventojams klausantis.

Į stovyklavietę grįžtam vėl su dainom, vėl mus paly-di mosuojančios žmonių rankos ir besišypsą veidai šyp-sosi ir vokiečiai, kad gerai einam "į koją", kas šiaip ne-pasiseka per rikiuotės pamokas... Trumpam užmirštame mus gaubiančią tikrovę.

Vakare slapčiomis verdam iš Rėdos parsineštas bul-ves. Jos nuo pašalimo truputį saldžios. bet valgyti galima. Burokus paliekame kitam kartui.

Frontas mūsų sektoriuje neatslūgsta – tarpukalnių šlaitais aidai grėsmingas fronto aidas. Naktim, plentu, Danzigo pusėn rieda gausūs tankų ir šarvuotųjų daliniai. Aerodromas dirba pilnu tempu.

Vasario dvidešimt pirmoji. Keliamės ketvirtą valan-dą ryto ir visa kuopa išžygiuojam į už 12 km Grabau mies-telyje esančią dezinfekcinę pirtį nusiuteliauti. Einame pa-žįstamu, prieš keletą savaitių eitu keliu.

Anskeyvą rytmetį besitraukiančiųjų gretos išretėjo – sios. Iš pakelėje įtvirtintų aukštumų, pro maskuojamus tinklus kyšo ilgi zenitinių pabūklų vamzdžiai. Mus pralen-kia Wehrmachto sunkvežimių vora, nepabaigiama parama Dancigui. Grabau miestelio gatvėse iš po nakties kelio – nės ilsisi keliolikos tankų dalinys.

Prie pirties mes ne pirmieji. Tenka palaukti pirmie-siems išėjus, skubiai turime nusirengti ir atiduoti rūbus į dezinfekcijos kamara, o patys palendam po purkšlėmis. Turime 30 minučių laiko. Vietos mažai, spūstis. Lai – mingi tie, kurie papulė pirmieji. Jie gavo šilto vandens užtektinai. Pavėlavusiems – vos lašas kitas; muilo netu-rime, prausiamės be jo. Iš dezinfekcinės kameros veržiasi karšti, akis graužiantieji garai, ir mes ašaro-jam kaip nuo kokių dujų.

Atgaunam suglamžytus, chemikalais dvokiančius rū-bus. Jie šilti, jais apsivilkę pasijuntam šiek tiek leng – viau ir grįžtam atgal. Pusiaukelyje mus pagauna sodrus lietutis, truputį atsileidžia rūbų susiraukšlėjimas.

Plentu juda vėl sutirštėjusios pabėgėlių kolonos. Ša-limais einančių geležinkelio, raudonais kryžiais paženk-linti rieda ilgai sanitarinių traukinių sąstatai... Tarp be-sitraukiančių civilių sutinkam apie du šimtus savų tautie-čių. Jie daugumoje nuo Vilkaviškio ir Šakių. Tik praeitą naktį pravažiavę pro liepsnojančią Danzigą, daugumoje su šeimomis, skuba prasimušti iš grėsiančio apsupimo. Iš daugelio vežimų spinksi vaikų ir moterų neišmiegotos a-kys. Šypsoi mėlynžiedėmis akimis Nemuno Šešupės pa-krančių dukros. Jų žodžiai išardo mūsų gretas ir mes, sulėtinę žingsnius, einame šalia jų. Trumpai dalinamės įspūdžiais su netikėtai sutiktais tautiečiais. Malonu jų klausytis, nors žodžiai pilni ilgesio, skausmo, vargo ir mirties pavojų. "Penktas mėnuo, kaip palikome savo gim-

Paukščiai supuolė prie skylės ir šaukia visokiais bal-sais:

– Piktadary! Nenaudėli! Lįsk lauk! Mes tau parody – sim!...

Virš girios skrido varna. Išgirdus triukšmą, nusilei-do žemyn ir žiūri.

– Ko jūs čia rėkaujat? – paklausė varna.

– Čia pasislėpęs paukščių priešas, – aiškina kėkštas.

– Kas toks? – nesupranta varna.

– Genys, genys! – užriko visi paukščiai.

– Genys? – nustebė varna. Ji pažįsta genį, tai rimtas darbštus paukštis. – Ką jis padarė? – toliau klausia.

– Norėjo girią iškirsti! Kur mes pasidėsime, kai visus medžius iškirs?... Pernai vyrai daug medžių iškirto.

– Kur jūs matėt jį kertant?

– Čia, čia, čia, – rėkė paukščiai.

Varna pasižiūrėjo, pasižiūrėjo ir, galų gale piktai prabilo:

– Esate kvaili, – sako ji. – Ar kada matėt, kaip vy-rai medžius kerta?

– Matėm, matėm!

– Ar daug medžių nuvirsta?

– Daug, daug!

– O skiedrų, ar daug būna?

– Daug, daug!

– O genys? Ar daug medžių nuo jo kirtimo nuvirto? Ar daug skiedrų buvo?

Paukščiai nutilo. Nežino, ką sakyti. Juk nematyti nė vieno nukirsto medžio.

– O aš mačiau, kaip genys kalė, kalė ir paskui medis nudžiūvo, – sušuko kėkštas.

– Koks medis? – dairosi varna.

– Va, tas, – rodo kėkštas.

Varna pasižiūrėjo ir pamatė: stovi padžiūvęs medis, pasislėpęs už eglės.

– Tą stuobrį aš seniai žinau, – atkirto varna. – Kai medis pradėjo sirgti ir džiūti, tada genys ėmė jį kalti. Sveiko medžio genys negadina...

– Kerta, kerta! Mes matėm! – vėl užriko paukščiai.

– Kvailiai jūs! Genys nekerta, o tik kala. Genys – gi-rios gydytojas. Jis ima iš medžių kirminus, vabalus ir visokius kenksmingus graužikus.

Paukščiai susigėdo. Nutilo.

– Tu, geny, lįsk lauk, – pasakė varna. – Niekas ne – užkabins tavęs.

Genys išlindo ir lengviau atsiduso...

Dabar visi paukščiai žiūrėjo į genį, nesuprasdami, kaip tą vargšėlį neteisingai kaltino...

– Juk tai šarka visą triukšmą pakėlė, – staiga prisimi-nė kėkštas.

Visi žiūri, dairosi, o šarkos nė kvapo nebėra. Ji jau kitame girios kampe sau juokiasi, nesąmonės kalba.

tąją žemę. Manėme, kad po savaitės kitos grįšime. Bet kur tau! Vis tolyn, ir tolyn, ir Dievas nežino, kur sustosi-me ir ko sulauksime, anei galo, anei krašto nematyti", – skundėsi mano kalbinamas tautietis, dviejų vaikučių tė – vas, gilių rūpesčių išvagoto veldo vyriškis nuo Griškabū-džio. "Rudenį buvome apsisotję netoli Gumbinės, Gerviš-kėnų bažnytkiemyje pas baurą. Rusams priartėjus, visus palietė evakuacijos įsakymas. Kartu su ūkio šeimininku buvom paskirti vykti į Elbingą. Rusams užkirtus kelią, pasukom į Braunsbergą. Grėsė žiaurus apsupimas. Vie – nintėlis kelias teliko ledu per Aismares. Rizikavau, ir kartu su kitais, audrai siaučiant, pasileidau iš Paserijos į Aismarių Neringą. Pusiaukelyje mūsų vežimus pastebė-jo rusų lėktuvai ir pradėjo mėtyti bombas ir šaudyti iš kulkovaidžių.

Saugok Dieve, kas ten darėsi! Manėm, kad gyvi ne – beišliksime. Daugelis vežimų kartu su arkliais po ledu į marių dugną nugarmėjo, daugelį sužeidė, buvo ir užmuš-tų. Laimei, kad atskridę vokiečių lėktuvai juos nuvižo, bū-tų iš mūsų nieko nelikę. Gerai, kad mes su vieninkiais buvom truputį atsilikę, tai taip ir išsigelbėjom iš to pra-garo, laimingai pasiekėm Aismarių krantą, o kiti, kas pa-liko – Dievas žin, kur jie dabar...

Turbūt ir jums teko eiti pro lavonais nuklotas vie-tas. Sakyk, nejaugi tai vokiečių darbas? – baigdamas sa-vo Odisėją, paklausė manęs. Kur neteks, teko...

Mūsų pokalbį sekusi jo žmona, prieš man atsisvei-kinant, iš po pasėstės ištraukė kepaliuką duonos ir pada-vė man, sakydama – "Imkite, matau, kad nesate sočiai pa-valgę, vis šis tas, nors kartui, kitam."

Likau giliai sujaudintas jos jautrumu, nenorėjau nu-žeminti kareivio garbės, bet mane nugalėjo alkis. Priė-miau, kaip seniai svajotos laimės dalį.

Besidžiaugdamas duona, paspartinau žingsnius, kad prisivyčiau toli į priekį nuėjusius savuosius. Vakare gau-nam seniai lauktąjį "markentenderį". Kiekvienas po bon-ką šampano, po 8 cigarus, po ketvirtį pakelio tabako ir po pakelį sausainių. Rūkalus atiduodu Vytiui, o šampaną išmaunu į dėžutę konservuotos mėsos.

Albertas vėl slapta išspaudžia pas kaimiečius už ci-garus ir šampano bonką tikėdamasis ką nors gauti. Ir tik-rai – atsinešė gabaliuką lašinių ir keletą svogūnų! Pakyla klegesys, pasigirsta daina. Po pirties ir dezinfekcijos jau-čiamės jaukliau. Tik ar ilgam, nes blakčių pilnos sienos ir lovos...

Slenka gražios saulėtos pavasariu besišypsiančios dienos. Bebaigiantis tirpti sniegas kalnų atšlaitėm, upe-liukais skuba į pakalnės. Vidurdieniais, saulės spindulių nukaitintose kalnų užuovėjose pragysta pavasari šveiki – nantys paukščiai. Šalia pajudodūsio sniego lopų, stiepiasi puikuolės žibutės, šviežiu žalum kalasi kiškio kopūstai. Griovyje už barakų tekančio upokšnio pakraščiuose sprogsta svyrrokučiai karklai, jų šakutės pūkuojasi gelto-nais "katinėliais". Gaivalingas pavasaris žygiuoja, nu – stelbdamas grėsmingą karo ugnies siaubą ir paskutinius žūstančių kareivių atodūsius, sužeistųjų aimanas, ašaras, kančias ir kraują. Patvinusiom upėm nuplaukia sudegę – sių sodybų ir miestų pelenai.

NEPRIKLUSOMA LIETUVA

VEIDU I ŠIAURĘ

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

Antroji Dalis

/tėsinys/

9 /67/

Viena jo kry-žiavonės pusė lyg pašauto kareivio ranka, atlūžusi nuo kamieno, vos laikosi ant metalinės kančios rankos ir vėjo supama palengva juda. Antroji kryžiavonės pusė, lyg di-delė kelio rodyklė rodo keliu pravažiuojantiems kryptį. Aplinkui juodojoja nudėgusiom šakom kiemo beržai, apde-gusių lentgalių plytų akmenų laužas. Kieme likusios pa-šiūrės užuovėja įlsisi trumpam poilsui sustoję pabėgė-lių vežimai. Pro kiemą einančiu taku, baltom skarelėm apsirišusios skuba moterys.

Bažnytelės bokšte suskamba varpas. Už medžių pa – sipuošusiais kalnais girdėti kurtus patrankų gausmas. Mums paskirtos valgyklos patalpos randasi antroje gatvės pusėje, priešais bažnyčią. Atvažiuoja kariškas sunkvežimis, į jį sukraunam staliukus, kėdes ir kitokį val-gyklos inventorių. Prie bažnyčios susirinkę vietos gyven-tojai žingeidžiom akim stebi mūsų darbą. Jaučiamės kaž-kojai ne vietoj. Nekitaip ir mes žiūrėtumėm į turto grobi-mą.

Gefreiteris, šautuvą persimetęs per petį dairosi į šalis ir ragina mus greičiau viską išnešti ir sukrauti. Jaunos lenkaitės žvilgčioja į mus ir kažką tarpusavyje šnibždasi. Albertas jas užkalbina lenkiškai, jos kažką at-sako ir dingsta už šventoriaus vartų. Pro praviras baž – nytėlės duris girdisi giesmių garsai.

Žemyn į pakalnę besisukančią gatvę rieda besitrau – kiančiųjų vežimai, juos sėka pėstieji, lėtai slenka sunkiai pakrauti kariški sunkvežimiai. Grindinio šonais sruvena drumzlinas tirpstančio sniego vanduo, aerodrome kyla ir leidžiasi kryžiais paženklinėti vokiečių kovos lėktuvai. Nuo Danzigo atplaukia drebinantis sprogimų aidas.

Sunkvežimiui išvykus, mes dar liekam išvalyti kam-barių. Virtuvės sandėlyje randam keletą apdygusių bulvių du svogūnus ir tris didelius burokus. Visą konfiskuojame ir parsinešame į baraką. Ketvirtą valandą po pietų abi kuopos einame į antroje aerodromo pusėje esančią Rahme-lio miestelio bažnyčią sekmadienio pamaldoms. Kuopos bū-rių rikiuotėje pakelta nuotaika žengiamo siauromis mieste-lio gatvėmis. Smalsios gyventojų akys seka mūsų dar – nias gretas ir klausosi skambių dainų. Iš namų tarpuvar-čių, kiemų ir ganukų lydi mus nustebę veidai. Atydžiai žiū-ri į ant mūsų rankovių esančius tautinių spalvų ženklukus, moja rankom; iškelia kepures. Mūsų dainos nustelbia ky-lančių lėktuvų triukšmą ir iš toli atplaukiančią kanonadą. Jos aidai su tripriais mūsų kojų žingsniais ir aidu kartojasi senų miestelio namų sienomis, pavasarėjančiais daržų ir sodų medžiais.

Nedidelę it gulbę balto mūro bažnytelę tvėnkte užtven-kiam, visi vos telpam joje. Sidabriniamė varpelių skam-bėjime plazda auksinė žvakių ugnis, giliais atodūšiais ky-4 psl.

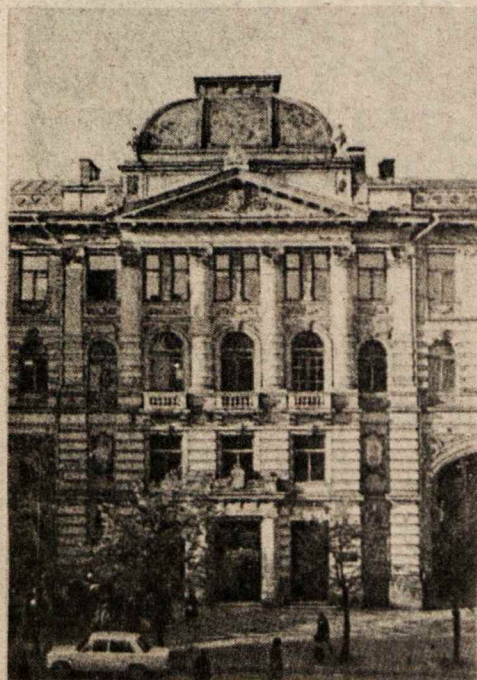
IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

JUSTINIŠKĖS – NAUJAS PRIEMIESTIS

Justiniškių projekto autoriai yra architektai V. Balčiūnas, M. Adomaitis, S. Čerškevičius ir vyr. architektas A. Bražinskas.

Šiame priemiestyje gyvens apie 41.000 gyventojų vilniečių.

Valstybinė Filharmonija Vilniuje

KOMPOZITORIAUS J. BRAHMS'O 150 METŲ GIMIMO SUKAKTIS

Vilniuje ir Kaune buvo minima kompozitoriaus Johanes Brahms'o 150 m. gimimo sukaktis.

Filharmonijos Simfoninis Orkestras atliko Brahms'o II-ąją simfoniją.

Tokia sukaktis, jeigu jau iš viso yra minima, turėjo ir būti skirta išimtinai šio kompozitoriaus kūrybai. Tačiau kodėl buvo groti, kad ir gerų, bet net dviejų rusų kompozitorių kūriniai ta proga/nors sukaktis minima Lietuvoje? Ar jau tokie Andropov'o įsakymai?

NETEPSI – NEVAŽIUOSI

Automobilių vairuotojai turi nemaža bėdų. Štai, vietinėje spaudoje rašoma, kad Panevėžyje į automobilį aptarnavimo stotį atėjus ir prašius tepalo "Žigulių" varikliui, buvo paaiškinta, kad tepalą gaus tik atvykęs su automobiliu techniniam aptarnavimui, keliasdešimties rublių vertės. O atvykti su tuo automobiliu nebuvo galima: tepalo lygis žemiau minimumo; jokio techninio aptarnavimo mašinai tuo metu nereikėjo.

Vairuotojui užtruko dvi valandas prašymo, vaikštinėjimo nuo vieno prie kito, kol galų gale gavo tepalo.

Cituojame toliau vairuotojo žodžius iš "V. L.":

"Manau, jog tokioje geru aptarnavimu garsėjančioje įmonėje turėtų dirbti nuosirdūs žmonės, kuriems būtų patikėti paprasčiausi keleto minučių patarnavimai. Jie papildytų pravažiuojančiam tepalą, uždėtų ventiliatoriaus dirželį, įsuktų lemputę, pakeistų valytuvą ir t. t. Tada į autoserviso įmonę nežūrėtume kaip į nepaimamą tvirtovę."

Juk ir tiesiai kalbant, ne pagal priežodį, tokioje įstaigoje turi būti aišku, kad "netepsi-nevažiuosi"... Bet ką daryti, kai "ukazai" ateina iš už daugelio mylių, nesuprantančių nieko apie jokią tvarką.

NUKENTĖJO NUO AUDRŲ LIETUVOS PAJŪRYS

Šių metų sausio pabaigoje ir vasario pradžioje siautė neįprastai smarkios audros, padariusios didelių nuostolių. Kai kur pakilo net jūros lygis ir bangos ardė pajūrio kopas ir skardžius. Daugelyje vietų sugadinti paplūdimiai, apsauginiai kopų gūbriai, sunaikinti pastatai, sunaikinti keliai, Palangos molas, ryšių linijos. Kai kur išversti ištisi miškų plotai.

Lietuvos Mokslų Akademija nustatė, kad Lietuvos pajūryje krantai neteko apie pusantro milijono tonų žemės.

Žiema, tačiau, buvusi labai švelni, mažai sniego. Žibuoklės jau prieš kiek laiko džiugina praeivius ir jų rinkėjus...

NUDUODA, KAD NESUPRANTA

Lietuvis, pasižymėjęs savo komunistinės ideologijos piršimu-Vladas Niunka-tarp kita ko, rašo vietiniame žurnale "Komunistas":

"Reikia pabrėžti, kad Vatikane iki šiol įvairių tautybių klerikalams nacionalistams emigrantams, labai priešiška nusiteikusiems socializmo atžvilgiu, leidžiama naudoti Vatikano radiją...". ir t. t.

Pirmiausia, nėra ko tyčiotis iš žmonių, kurie nuosirdžiai tikėdami, stengiasi būti geresniais, teisingesniais žmonėmis. Yra labai daug išeivijoje asmenų, kurie, kad ir nepriklauso jokiai bažnyčiai - yra geri, teisingi ir talkingi žmonės. Taip pat išmokę per tiek metų gerbti kitokių įsitikinimų žmones, kol jie nepažeidžia pagrindinių žmogaus Teisių ir nevartoja savo įsitikinimų "įrodyti"- prievartą ar smurtą.

Ne prieš "socializmą"-klasiškai suprastą yra nusistatę emigrantai, kiek prieš tokį "maskviškąjį" vadinamą "socializmą", kurio uždavinys yra bet kokia mis priemonėmis vesti į komunistinio "išganyką", panaikinant pasirinkimo laisvę, skelbiant pasaulinę diktatūrą, palaikant genocidinius veiksmus prieš kitas - ne rusų-tautas./Nors komunizmas ir yra neapsakomų žiaurumų ir nežmoniškumų įvykdė ir prieš rusų bei kitų slavų tautas./Taigi, kam Niunkai reikia nusiduoti tokių kvailių? Kad rastų dar mažiau nusimanančių, arba ir įgąsdintų pasekėjų?.....

AR ĮMANOMAS GINKLUOTAS SUSIRĖMIMAS JAV SU SOVIETŲ SĄJUNGA?

J. V.

Tuoju po Antrojo Pas. Karo

gyvenant DP stovykloje, teko kalbėti su grįžusiu iš vokiečių kariuomenės gen. štabo karininku, mano anglų kalbos mokytojos vyru, apie ateitį. Mano klausiamas, ar JAV kariuomenės su Sov. S-ga (visi anuomet laukėme tokio karo, tikėdami grįžti į Lietuvą), atsakė neigiamai. Neužilgo po to sutikau buv. "Pieno centro" pirmininką J. Glemžą, kuris ilgį paneigė tokiokaro galimybes. Vėliau persikėlus gyventi į JAV susirašinėjau su to paties "Pieno centro" buv. direktorium agr. K. Ječium (Jecevičium, kuris apie 1950 m. pakartotinai eidavo į lažybas su savo draugais prieš N. Metus. Jis tvirtindavo, kad toks karas bus ateinančiais metais ir kasmet vis prailgės (tokios buvo derybos) vieną konjako butelį. Laiške 1950 m. jis man rašė: "Aš pranašauju, kad 1952 metais jau galėsime pradėti grįžti į Tėvynę".

Gai ir garsusis generolas Patton būtų atstūmęs sovietų kariuomenę į jos rubežius per Antrąjį Pas. Karą, jei jam būtų duota užtenkamai benzino jo vadovaujantiems tankų daliniams ir būtų leista žygiuoti pirmyn. Bet po tokio jo kontroversinio pasiūlymo, jis pats žuvo važiuojant džipu.

Anuomet nežinojome JAV vyriausybės užkulisų ir todėl nežinojom ryšio, kuris egzistavo ir kuris tebėra tarp JAV ir Sov. S-gos. Nė tik Bronšteinas-Tročkis, kad padėjo organizuoti raudonąją armiją su savo gausingais talkininkais iš JAV nuvykęs į Sov. S-gą, bet ir milijonai dolerių pasiaptingais keliais plaukė į Sov. S-gą po Antrojo Pas. Karo. Lenino sukelta revoliucija nebūtų išsilaikiusi be piniginės pagalbos iš šalies. Nors tai ir keista, bet JAV multimilijonieriai pagelbėjo netik palaikyti sovietinę revoliuciją, bet padėjo nemažai ir ekonominėje srityje statant fabrikus ir tvarkant per karą sugriautą ekonominį gyvenimą. Įvairiais keliais - oficialiai ir neoficialiai turtingos JAV remė nuolat ir pusbūdę Sovietų Sąjungą.

Kai kuriais atvejais oficialiai JAV atsiliepdavo nepalankiai apie Sov. S-gą, bet ūia yra susiorganizavę įtakingas Užsienių Reikalų komitetas (Council on Foreign Affairs, sutrumpintai - C. F. R.) ir jo sastatė yra apie 1500 narių - įtakingų finansininkų, biznierių, mokslininkų, žurnalistų, teisininkų, švietimo veikėjų ir t. t. Ta CFR pasidarė savotiška užkulisinė lyg ir šėšėlinė JAV vyriausybė, kurios įtaka į oficialią JAV vyriausybę buvo ir yra labai didelė. Net vyriausybės nariai yra buvę to CFR nariais. Ypač paminėtinas Kissingeris, buv. State D-to sekretorius, kuris vadovavo pražūtingai JAV politikai Vietna-

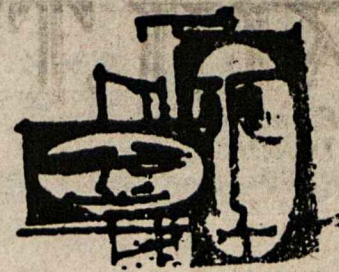
mo karo metu.

Kas gi tas Vietnamo karas, kuomet jau (17-18 m.) JAV kareiviai buvo siunčiami į nepasikeitę Vietnamo džunglių karą, vis pakeičiant pusės milijono karių kasmet naujais kareiviais? Tą karą kad ir vedė generolai, bet strateginiai nurodymai atėdavo iš Pentagono arba tikriau iš Valstybės D-to (State D.). Pagaliau, Prezidentas Nixon'as davė įsakymą atitraukti JAV kariuomenę iš Vietnamo, paieikant komunistams puikiai įrengtus aredromus bei uostą ir gausybę nesunaikintų ginklų (lėktuvų, tankų ir t. t.). Kokie užkulisiai dirigavo tą išdavikišką karą, niekuomet nebuvo stengiamasi išaiškinti ir kaltininkus nubausti. Juk ir Korejos karo pergalinga gen. McArthur'o kariuomenė būtų sutriuškinusi šiaurės korejiečių ir jūtakininkų komunistų kariuomenę, jei nebūtų uždrausta peržengti Jav upės ir bombarduoti kinų kariuomenę aprūpinantį užnugarį Mandžiūrijoje.

Nenorima kariauti su Sov. S-ga ir nenorima buvo pagelbėti sukilusiems vengrams, čekoslovakams ir pastaruoju metu lenkams arba desperatiškai kovojantiems afganistaniečiams. Tad kodėl nūdien staiga pradėjo smarkiai ginkluotis Reagan'o vyriausybė, pritarianti Kongresui, nors pats JAV biudžetas siekia veik 200 milijonų dolerių deficito? Tai tikra mįslė. Jei JAV nesiruošia kariauti su Sov. S-ga, tai kam tas milijoniškas ginklų klavimas? Ar gal baiminamasi Sov. S-gos užpuolimo, tos šalies, kurią pagelbėjo sukurti JAV kapitalistai, jie, taipgi CFR nariai? Jei Chruščiovo laikais, iapkrityje 1964 m. David Rockefeller Chase Manhattano banko prezidentas ir CFR pirmininkas atostogavo Sov. S-goje ir keletai dienų prasiėkė po jo atostogų Kremliuje, Chruščiovas buvo nušalintas, ar tai buvo tikatsitiktinas sutapimas?

Jei Sov. S-ga viešai skelbia siekianti valdyti visą pasaulį, tai ar ta Sov. S-ga (ir kom. Kinija) nėra tik įrankis ir, sakydam, lyg satelitas tos užkulisinės JAV vyriausybės, kurios rankose per CFR ir "Federal Reserve Board" yra ir kapitalai, ir įtaka visose intelektualinio gyvenimo srityse (spauda, TV, radio ir t. t.). Netgi pranašaujama, kad 1984 m., kuriuose anot emigrantų iš Sov. S-gos, Amairiko ir kitų buvo spėjamas Sov. S-gos subyrėjimas, kad tie 1984 m. bus lemtingi ir JAV. Todėl nėra jokių davyinių gaivoti, kad JAV ruošiasi vaduoti Sov. S-gos pavergtas tautas bei vaistynes, ir kad dabartinis JAV padidintas apsiginklavimas skirtas kariauti su Sov. Sąjunga.

KREMI VEIDRODŽIAI

Pugžlys

MONTREALIO "NIDOS" KLUBO POTPURI

Sveiki atvykę, mieli sveteliai, Linkim, kad būtų geri meteliai, Linksmai praleisti šį subvymą, Išlekt stikliuką vardan kaimyno. Dailios ir mielos mūsų žmonelės, Bėt dar dailesnės Jūsų žuvelės: Skani mėsytė prie stiklo vyno- Kaip jas pagauti, nevysi žino. Reikia kantrybės, reikia mokėti, Ir pinigėlių nepagalėti.

Jeigu kas norit išmokyti medžioti I dailias stirnas nereik žiopsoti... Pirštu pamoti, dolerį duoti, Naktiniam klūbe su ja pašokti.

Namo sugrįžus, ramiai miegoti, Šalia žmonelės stirną sapnuoti. Klubo valdyba neblogai dirba Tris šimtus centų šiemet uždirbo.

Nupirko laivą ir motoriką, Kuriam dar trūksta vieno šriubuko. Jeigu kas norit juo paplaukyti, Reikia į klubą įsirašyti.

Tada išmoksit, kaip reik žvejoti Ir dailią stirną susimedžioti.

Mis sekretorius rašyti moka, Su lydekaitėmis sukintį šoka.

O išdininkas pinigų myli, Kai uždainuoja, skamba už mylių. Mūs pirmininkas rimtai atrodo, Sako, valdyti dar nenubodo.

Jeigu kas kelio žvejoj neįžino, Prašome kreiptis į Augustiną.

Mūsų klebonas žvejoti moka, Tikrai jis būdą turi keistoką:

Į laivą sėsti jis labai bijo, Geriau nuo kranto, giedra ar lyja.

Sako žvejai meluot nemoka, Pagauna tokią, rodo šitokią.

"Lito" vedėjas pinigų myli, Kai jis žvejoja, visada tyli.

Į usą pučia ir vis svaioja, Kad milijonai yra ne jojo...

Vidcas su Argiu gerai irkluoja, Paslaptį laiko, kaip jie žvejoja.

Žvejas Kostulis daug svorio turi, Su teleskopu į dugną žiūri.

Kur lydekaitės linksmai plaukioja; Kada pagauna, net uždainuoja.

Jonų Jonelis visų gudriausias, Gaudo dorytes pačias mažiausias.

Dešreles dirba, pigiai parduoda, Jei biznis einas, stikliuką duoda.

Linkiu daug metų Klubui gyvuoti, Būti linksmiems ir vis nedejuoti.

Baigdami dainą norim prašyti Į "Nidos" Klubą įsirašyti.

Tikrai išmoksit gerai žvejoti, Ir kaip stirnelę susimedžioti.

/ Pirmą kartą padainuota NIDOS Vakare Montrealyje, š. m. vasario mėn. 26 d. /

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR ANŪKAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

1983 metų EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

GEGUŽĖS 26, LIEPOS 14 ir RUGSĖJO 8
14 DIENŲ SU VISU IŠLAIKYMU IR APRODYMU:

- VILNIUS -
- MASKVA -
- LENINGRADAS -

TAIRGI MES PARUOŠIAME REIKALINGUS DOKUMENTUS
ATSIVIEŠTI VIZITUI JŪSŲ GIMINES IŠ LIETUVOS!

KELIONĖS LĖKTUVU Į MIAMI TIK \$ 239.-

Kreiptis: ADRIA VOYAGE INC.
4159 St. LAWRENCE Blvd.,
MONTREAL, P. Q. H2W 1Y7

30 METŲ PATYRIMAS KELIONIŲ PATARNAVIME!
TEL: (514) 844-5644

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPES SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.

8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

TONY
PHOTO
STUDIO

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

525-8971

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 % už 90 dienų term. indel.
8 1/4 % už 6 mėn. term. indel.
8 1/2 % už 1 metų term. indel.
8 3/4 % už 2 metų term. indel.
11 % už pensijų planą
9 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo .14 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 12 %
2 metų 12 1/2 %
3 metų 12 3/4 %
(fixed rate)
su keičiamu nuošimčiu
1 metų 11 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 33 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.

(Liepos ir rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,

Telefonai: 532-8723
ir 532-1149

Toronto, Ontario
M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 20 MILIJONŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9:30-1

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius ... 8 %
180-185 d. term. ind. 8 1/4 %
Term. ind. 1 metų 8 1/2 %
Term. ind. 2 metų 8 3/4 %
Pensijų s-tą 11 %
Spec. taup. s-tą 7 1/2 %
Taupomųjų s-tą 7 %
Depozitų - čekių s-tą ... 6 %
DUODA PASKOLAS:
Asmeninės nuo 14 1/2 %
Mortgičius nuo 12-13 %

ANAPILYJE SKYRIUS VEIKIA SEKMADIENIAIS 9:30 r. - 1 v.r.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

• Svetainė LOKYS, kuri randa Lietuvių Namų patalpą - se, bus uždaryta Didįjį Penktadienį ir Velykų sekmadienį.

• LN Valdybos posėdyje ko-vo 3 d. buvo svarstytas ir Velykų stalo biudžetas ir jo suorganizavimas. Patvirtinta statybos komiteto pateikta samata vaisvandenių baro įrengimui ir Vytauto Didžiojo Menės sietyno įsigijimui.

• LIETUVIŲ NAMŲ ŽINIOS - biuletėnį dabar redaguoja J. Varchius.

BUS PAMINĖTAS

"AUŠROS" ŠIMTMETIS

Lietuvių Namų Kultūrinės Veiklos Komisija, pri-tariant ir tartininkaujant kitoms organizacijoms, planuoja iškilmingą AUŠROS ŠIMTMEČIO PAMINĖJIMĄ. Sudarytas minėjimo komi-tetas iš šių organizacijų at-stovų: Lietuvių Namų Kul-tūrinės Veiklos Komisijos, Prisikėlimo ir Lietuvos

Kankinių parapijų, Lietuvių liuteronų Išganytojo parapi-jos, Kanados Lietuvių Žmo-gaus Teisėms Ginti Komite-to, KLB Krašto Valdybos ir KLB Toronto Apylinkės Val-dybos.

Minėjimas įvyks BALAN-DŽIO 24 d., SEKMADIENĮ, po pamaldų su akademine dalimi ir koncertu Lietuvių Namuose.

Paskaitą skaityti pakvies-tas prof. A. KLIMAS iš Ro-chester'io. Meninę progra-mą atliks solistės S. ŽIE-MELYTĖ, A. PAKALNIŠKY-TĖ, akomponuojant muz. J. GOVĖDUI, Hamiltono AV Parapijos MIŠRUS CHORAS, vad. D. DEKSNYTĖS -PO-WELL.

Gautas pelnas bus skirtas Lietuvių Žmogaus Teisėms Ginti Komitetui.

KLB TORONTO APYLINKĖS TARYBOS SUSIRINKIMAS

Š. m. vasario 8 d. LN Vytar-to Didž. menėje įvyko susirin-kimas, dalyvavo 38 tarybos nariai. Pirmininkavo KLB krašto valdybos pirm. J. Ku-ratitė-Lasienė, sekretoriavo A. Sungailienė ir J. Varanavi-čius. Iš valdybos pareigūnų

ir komisijų pirmininkų pra-nešimų išryškėjo Toronto apy-linkės valdybos plačios apim-ties veikla. Valdyba buvo iš-rinkta 1981 m. spalio mėnesį tarybos susirinkime ir ji pa-siskirstė pareigomis sekan-čiai: pirmininkas - adv. A. Pa-cevičius, vicepirmininkas - kun. Aug. Simanavičius, OFM, sekretorė - V. Valiulienė, išdi-ninkas - V. Valiulis ir nariai - V. Kulnys, V. Vaitiekūnai -tė ir Ž. Šilinkaitė.

Buvo suruošti šie parengi-mai: 1981 m. - Lietuvos ka-riuomenės šventės minėjimas 1982 m. - Vasario 16-tosios minėjimas, "Vilniaus" pavil-jonas ir Lietuvos kariuome-nės šventės minėjimas. Be to, dalyvauta ir atstovauta lietu-vių bendruomenė kitataučių renginiuose ir paruošta tele-vizijos valandėlė, kuri buvo 1982 m. lapkričio 5 d. nufil-muota ir rodyta per visas ka-belines televizijos stotis apie 20 kartų. 1983 m. vasario 4 d. kasoje buvo \$5,113.97. Pa-grindinės pajamos sudaro na-rių solidarumo mokesčiai.

Po pranešimų vyko gyvos diskusijos dėl pranešimų ir ateities veiklos. Prieita iš-vados, kad valdybai reika-linga tarybos narių talka ir šiam tiksiui veiklos sričių sudaryti atitinkami komite-tai: Karavano, Spaudos ir in-formacijų, Lėšų telkimo, "Vil-niaus" karalaitės rinkimų, Vasario 16-tos minėjimo, Televizijos programos ir Kultū-rinės veiklos.

Sekantis tarybos susirinki-mas bus šaukiamas šį pava-sarį, prieš vasaros atosto-gas, kurio datą nustatys ir paskelbs apylinkės valdyba. Susirinkimas, užtrukęs dvi ir pusę valandos, praėjo vie-ningoje ir darbingoje nuotai-koje.

• Toronto miesto valdybos atstovai ir apie 150 lietuvių buvo susirinkę prie miesto Rotušės Vasario 16 d. proga pakeliant Lietuvos vėliavą. Pakėlimas įvyko vasario 19.

PAMINĖTA KLAIPĖDOS ATVAIDAVIMO SUKAKTIS

LŠST Jūrų Šaulių kuopa "Baltija" Toronte, kaip ir praistais metais, taip ir š. m. sausio 23 d. suruošė iš-kilmingą Mažosios Lietuvos Klaipėdos krašto atvaidavimo 60-ties metų sukakties mi-nėjimą. Tą dieną Prisikėlimo parapijos bažnyčioje, daly-vaujant su vėliavomis savā-noriams-kūrėjams, Vlādo Pūtvio Šaulių kuopai. Jūrų

6

KAS YRA TESTAMENTAS?

Testamentas yra teisėtas dokumentas, kuriame asmuo raštiškai pareiškia savo va-lią kaip turi būti sutvarkytas ir išdalintas jo turtas po mir-ties. Testamento pagrindi-niai juridiniai asmenys yra testatorius - asmuo pasira-šęs testamentą, paveldėto-jas - asmuo, kuris paveldi turtą ir vykdytojas - asmuo įgaliotas vykdyti testamentą. TESTAMENTO REIKALIN-GUMAS

Kiekvienas asmuo, nežiū-rint kokį turtą valdo, privalo (nors to įstatymas nereika-lauja) surašyti testamentą, nes nelaimė - mirtis dažnai įvyksta netikėtai. Po mir-ties be testamentu artimieji negali paimti pinigų iš miru-sio s-tos banko net jo laido-tuvių išlaidoms padengti. Šiuo atveju reikalingas teis-mo sprendimas, kurio rei-kia laukti keletą mėnesių. Gi pagal paliktą testamentą jo vykdytojai turi teisę išimti iš mirusio sąskaitos iki \$5,000,00. Nesurašius testa-mento, mirusio turtas skirs-tomas pagal įstatymus: a) jei nėra vaikų - visas turtas pri-klauso žmonai, b) jei yra vie-nas vaikas - pirmoji turto dalis iki \$75,000,00 pri-klauso žmonai, o likusi dalis per pusę - lygiomis dalimis žmonai ir vaikui, c) jei tes-tatorius yra viengimis, tur-to paveldėtojai pirmoje eilė-je yra tėvai, o po jų sėka bro-liai, seserys ir kt.

Šios žinios yra patiektos iš adv. Algio Pācevi-čiaus paskaitos "Testa-mentų surašymas", kurią buvo suorganizavęs LN Vyrų Būrelio Valdyba ir Kultūri-nės Veiklos Komisija.

Lietuviai raginami neat-i-dėlioti tokio svarbaus reika-lo kaip testamentų surašy-mas. Šiuo atveju prietariai tikrai neinaudingi. Kai kas neva juokais, neva rimtai ir pasako: "Tai ką, mirti aš dar nesiruošiu..."

Šaulių kuopai "Baltija" ir skautams, buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos už mi-rusius vadavimo rengėjus ir toje kovoje žuvusius savāno-rius, karius ir šaulius. Pa-valdų metu bažnyčios choras vad. V. Verikaitis, jausmingai giedodavo S. Šimkaus "Apsau-gok Aukščiausias tą mylimą šalį..." ir J. Dambrausko "Maldą už tėvynę". Ties al-

CHORAS "ARAS". Iš kairės: pranešėja Kristina DAMBARAITĖ, choro vedėjas V. VERIKAITIS, kanklininkės, akomponiatorius - muzikas J. GOVĖDAS, ir kuopos pirmininkas J. ZAVYS.

toriumi buvo padėtas gražių gėlių vainikas su užrašu "Žu-vusiems Klaipėdos krašto va-duojant", kurį po pamaldų skautės nunešė ir padėjo baž-nyčios vestibulyje prie pa-minklo "Kenčiančiai Lietu-vai".

Akademine ir meninė mi-nėjimo dalis Toronto Lietu-vių Namų Mindaugo menėje prasidėjo 13.30 val. Pro-gramos eiga pranešinėjo gra-žiais tautiniais rūbais apsi-rengusi Kristina Dambrai-tė.

Kuopos pirm. J. Zaviui paprašius, buvo įneštos vė-liavos. Kun. L. Januška, OFM, sukalbėjo patriotinę invokaciją, ir kuopos pirmi-ninkui tarus trumpą žodį, ty-lol minute ir atsistojimu bu-vo pagerbti kovoje žuvusie-ji. Minėjime dalyvaujantis Klaipėdos krašto vadavimo aktyvus narys Stasys Pociū-nas buvo pagerbtas prisė-gant puokštę gėlių.

Minėjimo tema žodį tarė Lietuvos gen. Konsulas dr. J. Žmuidzinas. Akademinių tu-rinio paskaitą, įpindamas as-meninių atsiminimų, skaitė kurį laiką Klaipėdoj gyvenęs laivų statybos inž. Leopoldas Balsys.

Įnešus vėliavas, Toronto lietuvių vyrų choras "Aras" savo programą pradėjo Žau-erveino sukurtu Mažosios Lietuvos himnu "Lietuviais esame mes gimę, lietuviškai norime ir būt...", kurį visi minėjimo dalyviai sustoję iš-klausė. Choras "Aras" dar padainavo "Pajūrio dainą" - Kuprevičiaus, "Mano gimti-nė" - Navickio, "Keleivio dai-ną" - Shroder, "Į tėvynę grįžt-no-rėčiau" - Chromer, "Jūreivių dainą" - Balsio, "Balko tar-nė bėra žirgą" - Mikulskio, "Ramovėnai žengia ir "Aras" - Gorino.

IŠ LIETUVIŲ TAUTOSAKOS:

- Angelas apleis, velnias ateis - vienas nebūsi.
- Bepig senam meluoti, o turtingam vogti.
- Grašis visur pagarboj - ir klebonijoj, ir karčiamoj.
- Abu vogė ir nepasidalino, vienas antrą vagim iš - vadino.
- Juokias kaip varna, žiūrį kaip šarka.

DRESHER

INSURANCE &
REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKSIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Narys of "Better Business" Buro

INSURANCE

* Namų - Gyvybės
* Automobilių
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.

TORONTO, Ont.

M6P 1A5

Visais kelionių reikalais

bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— Įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. E.

L8M 1L6

Tel.: 544-7125

Kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiamais patarnavimais

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 7.75%
kasdienes palūkanas
už santapus 7%
term. depoz. 1 m. 9.50%
term. depoz. 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 9%
90 dienų depozitus 9.25%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 12%
asmeninės paskolas 15%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda

Nemokamas pilnas čekių aptarnavimas

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p., trečiadieniais nuo 10 iki 1 v.p.p., penktadieniais nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 12 v.r.

hamilton

NETEKO VISUOMENININKO

Jonas MIKŠYS, visuomenininkas, ilgus metus vadovavo Hamiltono Šeštadieninei Mokyklai, mirė kovo mėn. 3 d.

Laidotuvėse dalyvavo didelis būrys tautiečių iš Hamiltono ir iš Toronto.

"PAVASARIO" IŠVYKA

Montrealio Mergaičių Choras PAVASARIS, vad. muz. Aleksandriui Stankevičiui, atvyksta į Hamiltoną dalyvauti Hamiltono Mergaičių Choro AIDAS metinėje koncerte BALAN - DŽIO mėn. 30 d., Jaunimo Centre.

AIDAS rengiasi dalyvauti Dainų Šventėje Chicagoje, LIEPOS mėn. 3 d.

Skautų Rėmėjų iniciatyva suruoštame Kaukių Baliuje vyraavo smagi nuotaika, buvo paskirtos 5 piniginės premijos už kaukes, tačiau galėjo būti daugiau svečių. Atteityje siūloma bentgi panašaus pobūdžio parengimų tuo pačiu metu.

sault-ste-marie

Sault Ste. Marie Lietuvių Bendruomenės apylinkė išrinko 1983-iesiems metams valdybą: pirm-kas - Vladas Mockus, sekr. - Vyt. Skaržinskas, išd. - Jurgis Valas, renginių vadovė - Regina Galinienė.

Revizijos Komisijon išrinkti Vytautas Vainutis, Juozas Malskis ir Vincas Žurauskas.

Naujoji Valdyba suruošė Vasario 16 minėjimą vasario 12 d.

montreal

LITO VISUOTINI SUSIRINKIMĄ KOVO 19 d. KVIEČIA MI ATVYKTI VISI NARIAI.

Susirinkimas vyks AV Parapijos salėje, 3 val. p.p.

LA SALLE GERAI TVARKOSI

Namų savininkai LaSalle, dėka LaSalle vadovybės geru tvarkymosi, sutaupė apie pusantro mil. dolerių. Pagal nuostatus, šis perteklius bus išdalintas namų savininkams/išeina maždaug po \$100/. Skatinama juos panaudoti namo išorės pagerinimui, gėlių ir krūmų pasodinimui, "kad LaSalle miestelis gražiau atrodytų".

Los Angeles

MIRĖ JANINA PAKŠTIENĖ - NARŪNĖ

Miami Beach South Shore ligoninėje mirė žurnaliste, visuomenininkė Janina Pakštienė-Narūnė, 88 m.

Baigusi gimnaziją Panevėžyje, studijavo Petrapilyje. Dirbo Vilniuje ir Kaune Žemės ūkio spaudos referente, dalyvavo moterų organizacijose ir spaudoje.

Per II Pas. Karą kurį laiką gyveno Austrijoje, emigravo į Kolumbiją, o iš ten į JAV.

Beveik iki pat mirties rašė "Drauge", "Tėviškės Žiburiuose", "Moteryje". Parašė ir išleido dvi knygeles vaikams ir "Pirmūnės akademikės".

Floridoje liko jos dukterė Danutė Wertelkienė su šeima.

DABARTINĖ "LITO" VALDYBA IR KOMISIJOJOS. Stovi iš kairės: J. Kibirkštis, V. Piešaitis, J. Adomonis, R. Bernotas, J. Šiaučiulis, K. Toliušis; sėdi: P. Adamonis, Alma Drešerienė, Br. Niedvaras, G. Vozalinskas, Alg. Kližius, R. Pocauskaitė-Rudinskienė, B. Bulota ir R. Išganaitis.

IŠKILMINGAI PAMINĖJO 65-TĄSIAS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS ATSTATYMO SUKAKTUVES

Tradicinis Los Angeles ALTos surengtas Vasario 16 d. minėjimas vyko vasario 13, Marshall Aukšt. Mokyklos salėje.

Vėliavų pakėlimas vyko prieš Šv. Kazimiero Parapijos Mokyklos. Mišias už žuvusius partizanus ir Sibiro kankinius atnašavo prel. J. Kučingis. Giedojo naujo vargonininko, muz. Aloyzo Jurgutis vedamas parapijos choras. Solo giedojo A. Pavaras, A. Polikaitis ir R. Dabšys. Po Lietuvos Himno buvo išneštos vėliavos.

Mokyklos Auditorijoje vyko minėjimas, kurį pravedė R. Paškauskas, ALTos vice-

YPATINGA ŽMOGAUS TEISIŲ KONFERENCIJA

Pirmą kartą Baltijos valstybių klausimai buvo nagrinėti dalyvaujant dideliame skaičiui tarptautinės politikos ekspertams kovo 12 d., Sheraton Townhouse viešbutyje.

Simpoziumai ir paskaitos vyko šiomis temomis: "Pasi-priešinimo sąjūdžiai ir Žmogaus Teisių pažeidimai okupuotose Baltijos valstybėse", "KGB pirštai pasikėsiniame prieš Popiežių ir implikacijos Baltijos kraštams bei Lenkijai", "Andropov'as, Popiežius ir Baltijos valstybės", "Karas Afganistanė ir baltų karo belaisviai".

minių ginklų užšaldymo klausime".

Temas nagrinėjo ir simpoziumui vadovavo Paul Henze - pasikėsiniimo prieš Popiežių bylos tarptautinis ekspertas iš Washington'o, D.C., Alan Block - Orange County "Register" dienraščio redaktorius, dr. A. Alekšiejev - Sovietų Sąjungos ekspertas, dr. Sh. A. Miskinyar - afganų laisvės kovotojų atstovas, ats. kpt. Andrius Eiva - West Point auklėtinis, ryšininkas su afganų laisvės kovotojais, estų, latvių atstovai, dr. Viktoras Stankus - JAV LB Krašto Valdybos vicep-kas. Po simpoziumų ir paskaitų vyko banketas.

edmonton

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI Edmonto apylinkės lietuvių aukėjo VASARIO 16 d. progą: \$40, - A. Kasperavičius; po \$20, - A. Dudaavičius, V. Kadis, J. Karosas, P. Šiugzdinis, M. Urbonas, K. Žolpis, P. Vaitkūnas; \$12, - J. Popikaitis; po \$10, - M. Gudjurgienė, V. Kondrat, D. Mitalienė, A. Partikas; po \$5, - P. B. Beheren, P. Klemle, K. Loyer, D. Niniowsky, P. Vaškevičius; Kitų dviejų pavarės, mažiau aukojusių, neišskaitomos.

Kanados Lietuvių Fondas dėkoja visiems šios programos LIETUVAI DIENOS progą aukojusiems. Taipogi reiskia padėką KLF Igaliotinei Emilijai Karosienei už pastangas šių aukų surinkimui. KLF

detroit

VISŲ MĖGIAMA KAZIUKO MUGĖ

Detroito lietuviai skautaiskautės kovo 6 d. surengė visų laukiamą ir mėgiamą tradicinę Kaziuko Mugę. Jai ruošiasi, pagaminant tautodailės ir įvairių skautiškų rankdarbių.

Vilkiukų draugovė, vad.

V. sl. P. Jurgučio prigalvojo įvairiausių idomių žaidimų ir pokštų; įvairiausi kepiniai puošė ir maitino gausiai atsilankiusius.

Idomios trijų rūšių loterijos buvo gausios laimikiais.

LITUANISTINĖ MOKYKLA "ŽIBURYS" MINĖJO VASARIO 16-TĄJĄ

Vaidingai ir idomiausiai buvo pravestas Vasario 16 minė-

jimas Lituanistinėje Mokykloje "Žiburyje".

Montažas žodžio ir vaizdo ir dainų buvo įspūdingas, gerai paruoštas mok. Pr. Zarankos ir Vedėjos D. Doveinienės.

LB atstovė V. Černiauskienė įteikė Mokyklai LB ir LFondo \$1500 čekį. Mokykla laimėjo 3-ią vietą mokinių skaičiaus papildinimo konkurse.

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT:

365-7146

NETTOYEURS CLEANERS

365-7146

7001-A CENTRALE

365-1143

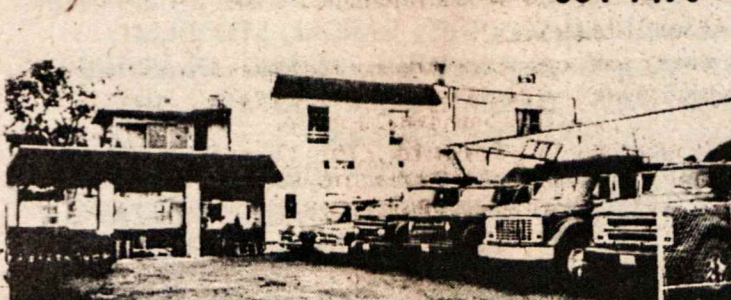
495-900 rue. LaSalle

766-2667

2905 ALLARD

GUY RICHARD ROOFER - COUVREUR 7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

SELF

SERVICE

VERDUN SHELL

5860 AVE. VERDUN

Atidaryta nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro.

● VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS TAISYMAS

● SUTVARKOMI KITI ĮSISIDERINIMAI (Tune up)

● PATIKRINAMAS IR ATSTATOMAS MAŠINOS LYGIS

● PAKEIČIAMSI STABDŽIAI (Brake)

(Lietuviams speciali nuolaida)

(Atidaryta šeštadieniais)

766-4495

VISOKS KITAS PATARNAVIMAS (Towing)

Embassy Fur Mfg. Reg'd.
1449 St. Alexander St. Suite 209, Mayor Bldg.
SUTAPYKITE NUO \$500.- IKI \$1000.- PIRKdami GARANTUOTAI NAUJUS KAILINIUS PALTUS TIESIAI IŠ FABRIKO. DAROMI PATAISYMAI BEI PERSIUOYIMAI.
Tel. 845-2912 EMBASSY FUR.

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave.

Chateauguy, Verdun, Que.

Tel.: 691-4763 Tel.: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

1983. III. 17

7 psl.

KOVO 20 d., SEKMADIENI,
Tėv. Juozo ARANAUSKO pa-
gerbimas. JUOZŲ ir JUOZIŲ
PIETŲ, 12 val., AUŠROS
VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

KOVO 27 d. - "VAIVORYKS-
TĖ" rengia knygos "Lithua-
nian Easter Eggs" pristaty-
mą ir filmos "Lietuvių Au-
dinių Menas" rodytą AV
PARAPIJOS SALĖJE, tuojau
po 11 val. pamaldų. Vyks ir
MARGUČIŲ bei VERBŲ PA-
RODA.

BALANDŽIO 16-17 d. d. ŠV.
KAZIMIERO PARAPIJOS 75
m. SUKAKTUVĖS /žiūr-
skelbimą/.

BALANDŽIO 24 d., "AUŠROS"
ŠIMTMETIO MINĖJIMAS AV
Parapijos salėje, po 11 val.
pamaldų. Rengia KLIK Mote-
rų D-jos Montrealio Skyrius.
Paskaita - dr. H. Nagio.

• KERŠIENĖ Anelė, margu-
čių specialistė, vienu metu
mokiusi ir "Vaivorykštės"
naries margučių meno, sutiko
dalyvauti "Lithuanian Eas-
ter Eggs" knygos suktuvėse
ir pademonstruoti margučių
marginimą.

Nuotraukoje - Margučių specialistė Anelė KERŠIENĖ

DR. J. MALISKA

DANTŲ GYDYTOJAS
1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel.: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA
1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel.: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON
VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville La Salle, P.Q.
TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.
4 Notre Dame E. Suite 504, Montreal, P.Q.
H2Y 1B7 TEL: 878-9534

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL: Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627,
Montreal, P.Q.
TEL: (514) 871-1430

NOTARE

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ille Perrot, P.Q. H7V 5V6
Res. TEL.: 453-9142

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" TRADICINIS SPAUDOS BALIUS ĮVYKS BALANDŽIO 30 DIENĄ
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE. VISI PLANUOKIME DALYVAUTI!

ŠV. KAZIMIERO LIETUVIŲ PARAPIJOS MONTREALYJE

75 METŲ JUBILIEJUS

1983 metų balandžio mėn. 16 - 17 dienomis

AKTAS-KONCERTAS - BALANDŽIO MĖN. 16 d. 4 val. p.p.

MARGUERITE DE LA JEMMERAIŠ GIMNAZIJOS SALĖJE

5555 Sherbrooke St. East, Montreal, Que.,
Kampas L'Assomption Blvd., prie L'Assomption Metro
(Yra vieta automobiliams pastatyti)

PROGRAMOJE:

Solistė Gina ČAPKAUSKIENĖ Toronto Vyrų Choras "ARAS"
Solistas A. KEBLYS Šv. Kazimiero Parapijos Choras
Muzikai ir dirigentai: V. VERIKAITIS, M. MILOX Aušros Vartų Parapijos Choras
A. STANKEVIČIUS, J. GOVĖDAS Mergaičių choras "PAVASARIS"

ĮĖJIMO AUKA: Suaugusiems \$7.00, Moksleiviams \$4.00

BALIUS - BALANDŽIO MĖN. 16 d., 7 val. vakaro

Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS SALĖJE

Gros 10 asmenų "LACHMAN" orkestras. Šilta vakarienė, baras

BILIAI: Suaugusiems \$12.00, Moksleiviams \$6.00

IŠKILMINGOS PAMALDOS - BALANDŽIO MĖN. 17 d., 12 valandą

Šv. KAZIMIERO PARAPIJOS BAŽNYČIOJE

dalyvaujant J.E. Ark. Paul GREGOIRE
J. E. Vysk. Vincentui BRIZGIUI

PRAŠOME VISUS LIETUVIUS GAUSIAI DALYVAUTI

Bilietai yra platinami iš anksto. Prašome būti laiku.

RENGĖJAI

Dail. ANTANO TAMOŠAIČIO

KNYGOS

"LITHUANIAN EASTER EGGS"

SUTIKTUVĖS

KOVO 27 d. 12 val. SEKMADIENI

Aušros Vartų parapijos salėje,

Dalyvaujant autoriui dail. A. TAMOŠAIČIUI

Knyga pristatys Birutė NAGIENĖ

Margučių dažymas: Anelė KERŠIENĖ

PROGRAMOJE:

Filmas - "Lietuvių Audimo Dailė"
Margučių ir Vilniaus Verbų paroda

ĮĖJIMAS - Laisva Auka

RENGIA: "VAIVORYKŠTĖ"

• BARŠAUSKAS Albinas pa-
sitraukė į pensiją. Ta proga
buvo jo šeimos surengtas
pobūvis, į kurį atsilankė ir
būrelis draugų.

• Rūtai Pocauskaitei -RU-
DINSKIENEI Almos Dreše-
rienės iniciatyva buvo su-
surengtos Kūdikio Lauktu-
vės, įteikiant gražių dovanų.

• Sveikinimus jubiliejiniam
Šv. Kazimiero parapijos lei-
diniui reikia nedelsiant per-
duoti. Jau gauta apie 30.

Jubiliejiniam koncertui bi-
lietai jau atspausdinti ir pla-
tinami.

• Išvykę žiemoti į Floridą
lietuviai jau sugrįžo, arba
pradeda grįžti-Alb. Norke-
liūnas, A. Sakalas su žmona,
Pr. ir St. Bulka, A. ir M. Au-
gaičiai ir kt. Praeitą savaitę
išvyko J. Išganaitis su
žmona.

KAZIUKŲ VAKARIENĖ

Šv. KAZIMIERO parapijo-
je vykusio tradicinė Kaziukų
Vakarienė praėjo maloniai.
Kaziukus ir Kazytes pasvei-
kino kleb. kun. St. Šileika.
Svečių tarpe buvo Vyskupijos
atstovas Paquette ir dar 2
kunigai. Atsilankė arti 200
svečių.

Puikią vakarienę paruošė
p. Kurylo. Grojo labai geras
net 8 asmenų ukrainiečių
orkestras.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS

pagerbė savo choristus
jų gimtadienio proga: Joną
DALMOTĄ, 61 m. ir Vincą
LUKAUSKĄ, 60 m., kuris
šiame chore dalyvauja jau
30 metų.

• Kun. St. Šileika pakrikštijo
pirmąjį kūdikį, perėmęs kle-
bono pareigas-Juožą, Adomą
Alinauską.

LEONAS MARKAUSKAS

yra grįžęs į Montrealį

1982

INCOME TAX PILDYMAS

ir

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLŲ

1918 - 1939 IŠPARDYMAS

LEONAS MARKAUSKAS

7085 MARQUETTE H2E 2C6

TEL: 374-6077

RENKU

Senas lietuviškas knygas,

laikraščius, plokšteles ir

kitą lietuvišką medžiagą.

P. ADAMONIS

Tel: 722-3545

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,

APKALIMAI ALIUMINIUM, PLIENU, PLASTINE

MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR

APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

DUODA PASKOLAS:

Certifikatai min. \$1,000.00

1 metų 9.5 %

Terminuoti indėliai

1 metų 9.25 %

180 - 364 d. 9 %

30 - 179 d. 8.75 %

Trumpalaikius indėlius

už \$20,000 ir daugiau

Taupomos sąskaitos:

Specialios 8 %

Su draudimu 7.75 %

Čekių sąskaitos 6 %

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS

ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI - VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve

Pirm. Antr. Treč. 9:00 - 3:00

Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00

Penktadieniais 12:00 - 6:00

Sekmadieniais 10:00 - 12:30

3907 A Rosemont

6:00 - 8:00

12:00 - 6:00

Maurice Kaplan

Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas galimų paltų
- Vėsus laikų saugojimas (Storage)
- Taisov ir remodėliavimai
- Siuvu ir parduodu

1449 RUE ST. ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

Tél 288-9646

MEMBER

FOTO M.L.S.
SYSTEM

D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS

PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel.: 273-9181 Namų: 737-0844.

Tel.: Business: 482-3460
Residence: 767-4690

DANPAR REALTIES CORP.

310 VICTORIA AVE. SUITE 409

MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje,
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBE • GYVYBE

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal HT - 3A6

TEL: 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ
- IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEĮTIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
- AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪŠŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR
- SU IŠMINTIMI JŪMS, PASITARNAUSI
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
- PASINAUDOKITE!

LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER

PASIKALBĖKITE SU
Menageriu Leo GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391